

того, як урядові з'єднання заволоділа дотеперішньою комуністичною столицею Єван. Якщо урядові частини матимуть і надалі успіхи, то перед комуністами немає жадного вибору, хібащо капітулювати, або перейти на чужу територію, зауважує з цього приводу французька пресова агенція.

* **ЛОНДОН.** (Діпа). Як повідомило радіо ББС, Балканська Комісія ООН закінчила свої розслідування ситуації в Греції, що тривали 2 місяці.

* **БРЕМЕРГАФЕН.** (Дена). До Бремерського порту прибуло з Китаю та Японії одним американським кораблем понад 1000 в'їзців. Вони будуть приміщені в спеціальному таборі в американській зоні.

* **БУДАПЕШТ.** (Дела-Ройтер). В Університетському місті Сегед дійшло до сутички між комуністами і студентами, коли 2000 студентів в влаштували демонстрацію, протестуючи проти намірів уряду списувати релігійне виховання в школі. Угорський міністер внутрішніх справ вирушив до Сегеду, щоб розслідувати конфлікт.

* ЛОНДОН. 10 квітня американське морське з'єднання, яке складається з одного легкого крейсера і 2 вивисувачів, завітає до Антверпену з дружньою п'ятиденною візитом. („Нувель де Франс“).

* РИМ. (ЮП). Вільям Остер, провідник комуністичної партії США, подорожує тепер в західній та середній Європі. Його подорож триватиме 2 місяці.

* БРЮССЕЛЬ. (Дена-Ройтер). Минулого тижня бельгійський міністер закордонних справ Спаак утворив новий кабінет. Нова бельгійський уряд складається з 8 соціалістів, 9 християнських соціалістів та 2 безпартійних. Спаак буде міністер-президентом Бельгії і одночасно міністром закордонних справ.

* АТЕНИ. (ЮП). В Салоніках застрелено на вулиці колишнього комуністичного міністра сільського господарства. Вбачено заарештовано. Вік, виявилось, був членом виконавчої комісії комуністичної партії.

* ВАШИНГТОН. (Дена). Президент Трумен і охав американський конгрес продовжити на 1 рік закон про контролю експорту.

* **ЛАГОРА. (ЮП).** Число вбитих під час заколотів у Панджабі протягом останніх 2-х тижнів збільшилось до 2 тис. Англійські воєнки одержали наказ стріляти на групи людей, що збираються більше 5 осіб.

* **БУКАРЕШТ.** (Радіо-Беромюнстер). На підставі розпорядження комуністичного міністра внутрішніх справ Георгеску, «за акти саботажу» в Румунії заарештовано 315 членів опозиції.

* **НАНКІН.** (ЮП). Під час штурму Янану, столицю китайських комуністів, що минулого тижня перейшла до рук центрального уряду, вбито понад 10 тис. комуністів.

* ВАРШАВА (ЮП). Станіслав Міколайчик повідомив, що більшість членів його партії, яких заарештовано перед виборами, тим часом звільнено.

* МЕХІКО. (ЮП). Президент Алеман заявив про готовість Мехіко дати притулок європейським ученим, які вже не мають змоги провадити далі на своїй батьківщині свою дослідницьку роботу.

* ЛОНДОН. (Дена). Англіїці мають намір вивести свої військові частини з Греції до серпня ц. р., а не до 31-го березня, як про це повідомляли раніше.

* МОНТРЕАЛЬ. Ліберальний депутат Моріс Гартт сказав, що міністер-президент Мекензі Кінг найближчими днями оголосить плани „політики найбільшої імміграції“ до Канади, які буд-когда проектувались. („Нув. де Франс“, 24.3.)

* ЛОНДОН. (АП). Американське міністерство морської флоту минулого тижня довело до відома, що з'єднання американської флотії, яке складається з 12 військових кораблів і 1 авіаціі, з початком квітня відплине у Середземне море і Дарданелли. Ескадра зайде, мабуть, і до атенського порту, звичайно, якщо на це погодиться грецький уряд.

* **СААБРЬЮКЕН.** (Дерн). Політичні партії Саарської області звернулися з однією телеграмою до Ради Міністрів, що відбуває свої засідання в Москві, вимагають якнайскоріше предявляти Саарську область економічно до Франції.

мечем запроваджувана в життя. І в цьому ж суть пасивної і активної реакції велетенських народніх мас, що раз пробуджені до активного чину в творенні історії, не того комунізму прагнули і не за нього складала жертви.

Накинена соціал-комуністична доктрина, реалізована в формі небувалої тоталітарної соціально-політичної системи, в очах тих мільйонівних мас потерпіла повне ідейне фіяско. І це здекларувало нове покоління устами Аглайі ще двадцять років тому, виступаючи як антипод, як активне революційне заперечення всього того експерименту і всієї тієї соціально-політичної системи.

Це покоління своєю суттю є щось нове не тільки в історії українського народу, а може й в цілому світі, бо виросло з ще небувалих ніколи і ніде передумов. І через те воно багатом розумоміле (не кажучи вже про сліпців та розумових калік, що а пріорі стали на шлях його ігнораций, а то й разом з ворогом стали до боротьби з ним). Виключність цього покоління і його ідейної суті випливає з виключності передумов, що його породили і покликали до дії. І однією з головніших передумов, як же згадувано, є пробудження до історичного чину велетенських мас, які ще ніколи в історії не приходили до голосу, — мільйонових мас трудового народу — справжнього носія великих ідей демократії. Тих мас, що завжди були і є суб'єктом творення всіх найбільших вартостей в історії, але в правому відношенні досі були лише об'єктом насильства, об'єктом всіляких "комуністичних" та фашистських аспірацій, погнаних для двох останніх тоталітарних антадемократичних систем.

Здеклярувавши свій прихід, Аг-
лая потім пішла по тюрмах і ка-
торгах, і на вигнання, і на емігра-
цію, кривавлячись за своє проголо-
шене кредо. За кредо, суть якого
впливає з самого визначення—а н-
ти по д і не потребує навіть окре-
мого розшифровування. Антипод іс-
нуючої соціял комуністичної тоталі-
тарної системи.

„Комунізм“ взяв це покоління в багаті ще 20 років тому, як свого непримиренного антагоніста.

На тій підставі дехто, захлипаючись, взявся твердити, що це є фашизм. Так твердять ті, що того дуже хочуть. І так само твердять, заходячись в гістерию, вороги, бо прагнуть тим його скомпромітувати.

Тим часом історія поставила і тут свій іспит.

Аглая як заперечення "комунізму", як нове революційне покоління нації, підданої найтяжчим іспитам історії, стрінулася й з фашизмом. На тій самій, на своїй землі. Віч-на-віч. І, зустрівшись, з місця стала з нею до бою, здекларувавши себе й як непримиренний ворог другої тоталітарної системи — націонал-соціалізму. Революційне покоління стало до бою з ідейним близькоком соціал-комунізму, поставивши між цими двома системами знак рівності по їх ділах. Інак-

(Далі на 2-й стор.)

В творі М. Хвильового „Вальдшнепи“, що зродився в умовах першого і найграндіознішого в світі „комуністичного“ експерименту, чільна героїня цього твору — Аглая вже двадцять років тому здієжувала прихід нової антикомуністичної сили на історичну арену.

В полеміці з представником офіційного комунізму (тобто „комунізм“, як уже певної соціально-політичної, діючої системи), в ідейному змаганні з цим речником „комунізму“ — Дмитрієм Карамзівим Аглая сформулювала це так:

"Я є твій антипод..." Цебто заперечення, діаметральна протилежність. І узадаждала не, довівши свій прихід як історичну конечність. І визначила свою суть — суть антипода "комунізму", однак не як явище реакційне, а як явище прогресивне і революційне.

Свое пародження Аглая зформулювала в тім сенсі, що я, мовляв, родилася з того ж самого ґрунту, що й ти, але виходжу на історичну арену, як твоє заперечення... Я виросла поруч з вашими ком'ячеиками і ви не помітили, ви прогавили мій прихід, зайняти своїм кому'стичним пустолізством та реакційною практикою, — ви прогавили прихід нашого могиляника, що стає з вами до історичного послинку...

Аглая — це є символ, це є прообраз нового покоління, що зросло і сформувалося в епоху великих зрушень і авіаційної за лаштунками велетенського „комуністичного“ вертепу. Покоління, що, встаючи раптом, як протест, устали Аглаї категорично проголосило своє кредо, — кредо антипода, кредо нової воєнничої ідеології, — суттю своєю кредо революційної демократії. Це покоління родилося в муках і трагедії великих мільйонів, підданих безжалісній авіаційній брутальності і тупими акушерками історії, що з небувалим садизмом і мавпячою упертістю вирішили зробити історії аборт, уявивши чомусь, що та історія завагітніла на комуністичну еру. Припустивши це, але не чекаючи нормальних родів, вирішили „зродити“ ту еру силою і терором. В результаті — привісити в жертву інтереси мільйонів, вони ту „еру“ створили і дістала вона ім'я реакційного тоталітаризму. В силу історичної конечності теоретичний соціал-комунізм переріс у практичний звичайнісінький реакційний ще й махровий імперіалізм і життя поставило між першим і останнім знак рівності. Але цей процес був би не завершений і ненормальний, коли б практикований соціал-комунізм не призвів до приходу свого антипода, свого власного революційного заперечення. І то як руху ідейно прогресивного, що відкриває для всіх перспективи з комуністичного закута.

В останньому є весь глуд історичного розвитку там, де відбувався той антиприродний експеримент, де комуністична доктрина, чужа своєю суттю і парадоксальна відповідно до умов, була вогнем і

КОМУНІЗМ, ФАШИЗМ І РЕВОЛЮЦІЙНА ДЕМОКРАТІЯ

(Закінчення з 1-ої стор.)

ше і не могло бути. Заперечення однієї тоталітарної системи, збудованої на принципі класової зневаги і насильства, є в однаковій мірі запереченням і спорідненої системи, збудованої на принципі насильства і зневаги расової. Ідея демократії все є запереченням будь-якого тоталітаризму. Покоління нації, якому судилося на власному хребті випробувати вартість обох тоталітарних систем і зробити свої висновки, — свої висновки зробило. Це є висновки про абсолютну тотожність обох систем в дії. За тією і за тією гекатомби жертв і річки крові проліті — в одному випадку іменем „класів“, в другому — іменем „раси“. Практичні висліди за обома — дріт, тюрми, голод, концетраки — аж до перероблення расово-ненависних на мило. Це все спробувало на собі покоління, іменем якого піднесла голос ще двадцять років тому Агалау „Вальдшнеп“ Хвильового.

Фашизм теж взяв те покоління в багнет, як своє заперечення.

З цієї нагоди дехто, закликаючись, знов зчиняв галас, що це є „некомунізм“ чи щось в тому роді. І цей галас, як і перший, походить з аналогічних джерел і зумовлений аналогічними причинами. І найголовніша з них — бажання скомпромітувати, ідейно знищити. Тим самим ще раз стверджено прихід на історичну арену такої прогресивної ідейної сили, яку не можна ані застрашити терором, ані так просто взяти в лоб. Лишається лише часовий засіб — віддалити її тріумф, вдаючись до провокацій.

Таким чином — і „комунізм“ і фашизм, тобто Дмитрій Карамазов і його націонал-соціалістичний кривак, взяли Агалау в багнет як свого антагоніста і змешмували її ідейну суть, як своє заперечення.

А та ідейна суть впливає вже з самого означення — „антипод“, як протиставлення:

Ідеї тоталітарного рабства — протистоїть ідея людської свободи.

Ідеї загарбницького імперіалізму — ідея національної незалежності.

Ідеї расової виключності і зоологічного шовінізму, рівно ж як і ідеї класової диктатури, а в цілому — ідеї людоненависництва і взаємознищення — протистоїть ідея національної суверенності.

Соціальному модерному рабству — соціальна справедливість.

Насильству над людським сумлінням — право людини на вільну думку, вільне слово, вільні переконання.

Ідеї беззастережної класової, расової чи кастової диктатури — ідея народоправства без застережень.

Словом — тоталітаризмові у всіх його формах протистоїть демократія у всій її повноті.

Це є прапор того нового покоління, заатакованого „комунізмом“ і фашизмом. Це є суттю того руху, що до цього комунізм і фашизм спричинилися як до реакції на самих себе. І ім'я йому — революційна демократія.

Завжди приречене на загиб і знищення ставить шалений опір новому. І тим лютіший, чим те нове є кінечнішим і прогресивнішим.

Але, не зважаючи на весь опір прямих і посередніх зброєносців „комунізму“ й фашизму, не зважаючи на вереск ортодоксів і недобитків обох цих „ізмів“, Агалау маршує в історію. Покоління, нею здеклароване, маршує в історію, несучи те нове, що має прийти на зміну тоталітаризмові. І воно виростає стихійно як закономірне, історично зумовлене явище.

І ім'я йому — революційна демократія.

Відмінність цього означення від інших гатунків демократії випливає лише з різниці тих передумов, в яких воно корениться і з яких виростає.

Цей гатунок демократії різниться від першої-ліпшої тільки тим, чим, скажемо, різниться нині українське суспільство в своєму складі від суспільства інших народів. Чим різниться від них нація, яка перейшла через чвертьвіковий „комуністичний“ вертеп і являє собою до краю спавперизований і спролетаризований народ, що прагне вирватися з тоталітарного рабства.

Коротше — чим різниться суспільство, яке може постати на руїнах „комуністичної ери“, від суспільств, які тієї ери взагалі не знали.

Тільки й усього.

Як антагоніст двох тоталітарних систем, революційно-демократичний рух є явищем найбільш поступовим. І найперше тому, що виростає насамперед з протиріч найгравдіознішого в історії людства „комуністичного“ експерименту як його історичне заперечення. Як заперечення того експерименту, яким все людство нині zagrożене.

Як заперечення, сперте на чвертьвіковому трагічному досвіді одної з численніших націй в Європі.

І. БАГРЯНИЙ.

Франції загрожувала урядова криза

ПАРИЖ. (ЮП). 24-го березня. Чотиривденна урядова криза у Франції швидко проминула. Переважаючою більшістю голосів — 411 проти 0! — Національні Збори висловили міністер-президенту Рамадьє своє довіря, схваливши його політику щодо Індокитаю. Комуністична фракція Зборів утрималась від голосування. Зате комуністичні міністри кабінету, разом з іншими представниками уряду, голосували за Рамадьє, отож тим самим схвалили призначити 8,5 мільярдів франків на ведення військових дій в Індокитаї.

Заступник міністер-президента і провідник комуністів Моріс Торез пояснив, що, голосуючи за Рамадьє, комуністичні міністри показали свою солідарність з кабінетом. Якщо комуністична партія навіть і виступає за мирне поладження конфліктів між Індокитаєм і Францією, то, однак, за словами Тореза, в усіх інших питаннях панує в кабінеті єдність.

На своєму поновленому засіданні кабінет теж підтвердив: вогут довіря Рамадьє доводить, що єдності кабінету не порушено і немає жадних причин до димісії. Більша частина засідання була присвячена обговоренню питання військового бюджету Франції на наступний квартал. Комуністи вимагали зменшити військові витрати, але нарешті погодилися на загальній сумі 45 мільярд. франків, до яких буде додано ще 7 мільярд. франків на окремі військові видатки.

Таким чином і у вест-намському питанні, що загрожувало Франції новою урядовою кризою, кабінет виявив єдність. Хоч це звучить трохи незвично, але цього разу до такої єдності спричинилися комуністичні представники кабінету. Вони, як бачимо, пішли проти постанови цілої комуністичної фракції Національних Зборів.

Прецедент уратував коаліцію!

Що зумовило крок США?

ОПУБЛІКОВАНО ТАЄМНІ ДОКУМЕНТИ

ВАШІНГТОН. (ДПД-Ройтер-Дена). Минулої суботи у Вашингтоні опубліковано таємні документи, які були запропоновані комісії закордонних справ при американській Палаті Депутатів як додаткові підстави для обґрунтування програми американської допомоги Греції і Туреччині. За повідомленнями місцевого кореспондента агенції Ройтер, з цих публікацій виходить, що протягом останніх місяців англійські збройні сили в Греції настільки зменшено, що їх уже не можна вважати за бойову одиницю. З другого боку, і Албанія, і Югославія, і Болгарія не раз давали зрозуміти про свої територіальні претенсії до Греції. З огляду на велику слабкість грецької армії нині здається більш ніж певним, що й для цих трьох північних сусідів — для кожного зокрема чи в комбінації з іншими — не становитиме жадних труднощів відірвати собі грецької території. Можна думати, що лише страх перед міжнародними ускладненнями утримує їх від такого кроку.

Хоч тепер англійський уряд цілком усвідомлює цю небезпеку — говориться далі в звіті — від, здається, все ж твердо вирішив таки вивести свої війська остаточно.

Отож, представники США дійшли до переконання, що намір північних сусідів Греції та ЕАМ напасти на Грецію можна вважати через декілька тижнів за дозрілий фрукт, що легко впаде їм у руки. Як видно з таємного звіту, є достатня кількість доказів, що грецькі повстанці проходили вишкіл за кордоном, були там організовані і озброєні, перш ніж їх відсилали до Греції боротися в так званому „інтернаціональному фронті звільнення“.

Якщо президент Трумен, міністер закордонних справ Маршал і його заступник Ечісон уикали ставити допомогую програму президента Трумена у залежність від Советської Росії, то кореспондент Ройтера констатує тепер, що опубліковані матеріали свідчать про советську „війну нервів“ проти Греції, про вороже наставлення Советського Союзу до грецького уряду та про тактику відволікання і гальмування в роботі Балканської Комісії ООН з боку советського представника.

З приводу допомоги Туреччині говориться: найголовніша проблема Туреччини полягає в тім, що вона потрапила в скрутну ситуацію щодо СССР. Переговори в справі Дарданелл зупинилися на мертвій точці. Росія і досі ще не може позбутись своїх претенсій на стратегічні області в північно-східній Туреччині. Але турки категорично відкидають ці вимоги.

„Делікатне запитання“

ВАШІНГТОН (ЮП). 11 парламентаристів штату Міссурі, звідки походить президент Трумен, звернувшись до нього з таким запитанням: чи США готові воювати проти Советів, якщо Совети протиставлять собі американській політиці в басейні Середземного моря і на Близькому Сході. Трумен муситиме відповісти на це питання під час обговорення позички для Греції та Туреччини. Бувший м'ністер Воллес у своєму часописі „Нью-Републік“ твердить, що програма Трумена є однозначна з доведенням до відома советських вождів, що США до можливої війни готові.

ВАШІНГТОН (ЮП). Віце-міністер закордонних справ Ечісон заявив, що відстрочення ухвали про допомогу для Греції і Туреччини могло б мати катастрофальні наслідки. Набагато дорожче обійшлося б пізніше поставити Грецію знову на ноги.

ВАШІНГТОН (ЮП). Республіканський сенатор Фляндерс подав проєкт — припинити будь-які поставки товарів до Советського Союзу, оскільки Совети не дотримали ні в Німеччині, ні в Кореї ялтинських і потсдамських зобов'язань.

Чорні списки в США

ВАШІНГТОН. Президент Трумен видав наказ всім бюро і установам американського уряду не приймати на урядову службу нелояльних осіб. Присутність нелояльних і розкладницьких елементів, як сказав Трумен, є загрозою для демократичних установ.

На підставі цього наказу, політична перевірка, якій під час війни підлягали службовці державного і військового міністерства та міністерства військової флотії, поширюється тепер на всіх урядовців.

Трумен наказав усім урядовим установам США негайно звільнити всіх службовців, що до їхньої лояльності є обґрунтовані сумніви. Американській генеральній адвокатури доручено скласти список всіх фашистських, комуністичних чи інших вороже наставлених груп в США, щоб можна було вести надалі поточний облік. Приналежність до однієї з названих в списку груп є достатнім доказом браку лояльності.

(„Schwäbische Zeitung“ 25. III.)

В СВІТЛІ ПОДІЙ ТИЖНЯ

Гуверів плян нової Німеччини

ВАШІНГТОН. (Дена-ІНС). 24 березня. Герберт Гувер, колишній президент США і спеціальний уповноважений Трумена в справах вивчення економічного становища Німеччини та Австрії, в третьому, звіті до президента Трумена подав плян відбудови німецької промисловості або, як він його назвав, „новий економічний плян для нової Німеччини за мирного часу“. Плян містить в собі такі чотири пропозиції:

1. Утворення німецької промисловості під контролею альянтської комісії;

2. Припинення демонтажу і припинення нищення німецьких промислових споруд, за винятком виразно розрахованих на виробництво зброї;

3) Керівництво німецькою промисловістю мало б залишатися в руках німців, щоб досягти ефективної міжнародної контролю і німецька промисловість однаковою мірою могла бути корисна всім націям;

4. Жадного відокремлення Рурської чи Райнської областей від „Нової Німеччини“, жадного створення окремих режимів для цих областей, які є серцем промислової економіки.

Говорячи про майбутню організацію Німеччини, Гувер заявив, що з утратою своїх східних теренів, які запропоновано передати Польщі й СССР, а також з можливою анексією Саарської області з боку Франції, Німеччина втратила б 25% своєї промислової потужності від рівня 1936 р.

Паназійська конференція

НЬЮ-ДЕЛПІ. (Дена). Віце-президент індійського тимчасового уряду Пандіт Неру 23-го березня відкрив паназійську конференцію. Промовляючи до 250 делегатів із 32 країн і до 10 тис. слухачів, Неру сказав, що „в добу атомової бомби“ Азія повинна бачити своє завдання в збереженні миру. Азія хоче, як він висловився, стояти на власних ногах.

Не зважаючи на бойкот, оголошений Мусульманською Лігою, Єгипет, Туреччина, Іран, Ліванон, Сирія і Афганістан вислали своїх представників, щоб взяти участь в роботі конференції. Азійські советські республіки також вислали 17 своїх делегатів.

Вишінський про дружбу з США

МОСКВА. (Дена-ІНС). На прийнятті, влаштованому Молотовим для закордонних гостей, заступник советського міністра Вишінський заявив представникам преси: „Советський Союз і США в минулому були друзями. Ми й тепер друзі, і щодо СССР, то ми й надалі залишатимемося друзями“. Американський міністер Маршал сказав: „Сподіваюся, що ваші спільні зусилля, які принесли нам під час війни перемогу, приведуть нас також і до миру“.

Бевін висловив надію, що історія назве теперішніх закордонних міністрів мудрими мужами, а не такими, що перед усталенням миру в Європі робили помилки. Бідю проголосив тост „за здоров'я“ генерала

лісмуса Сталіна. Молотов обмежився лише формальним привітанням, висловивши надію на успіх Московської Конференції.

Проголошено воєнний стан

АТЕНИ. (Дена-Ройтер). В районі Спарти в південному Пелопоннесі проголошено воєнний стан. Грецький уряд вирішив удатися до таких радикальних заходів після п'ятигодинного засідання кабінету минулої суботи. Як повідомляло за день перед тим грецьке міністерство безпеки, в районі Спарти вчинено напад на в'язницю, при чому вбито 33 в'язнів і 7 інших осіб, що їх наважано прибічниками лівих партій або простіше — „комуністами“.

У неділю грецька пресова агенція повідомляла про криваві сутички в районі Ехінос у західній Тракії між військом і відділами жандармерії, з одного боку, та повстанцями з другого боку. Повстанці втратили до 100 осіб убитих і поранених.

Го-Ши-Мін ладен миритися?

ПАРИЖ. Міністер-президент Вест-Намської республіки Го-Ши-Мін, апелюючи до французького уряду і французького народу, в одному зверненні сказав, що Вест-Нам прагне незалежності в рамках Французького Союзу і що він зважатиме на французькі інтереси в Індокитаї.

Франції, заявив Го-Ши-Мін, варто сказати лише одне слово, і бойові дії будуть негайно припинені.

З МОСКОВСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Навколо питання політичної структури Німеччини

ЧОТИРИ МІНІСТРИ — ЧОТИРИ ПРОПОЗИЦІЇ

МОСКВА. Після того, як Конференція кінчала обговорювати питання німецької економічної єдності і відшкодувань, міністри почали радитися з приводу питання політичної організації Німеччини. Таким чином вони підійшли до одного з найважливіших пунктів майбутнього німецького мирного договору.

Бевінів план

Бевін обстоював погляд, що майбутнім устроєм Німеччини має бути демократична республіка з президентом, який очолюватиме одну з двох палат Законодавчих Зборів. Президент буде чисто репрезентативною фігурою. Одну палату („Nationalkammer“) обиратиме народ, і вона буде компетентною в справах законодавства. Друга палата („Länderkammer“) складатиметься з представників німецьких провінцій і в питаннях конституції користуватиметься правом вето. Вона буде найвищим державним органом, що боронитиме інтереси окремих країн. Владу між центральним і кращими урядами треба розподілити так, щоб всі повноваження, за винятком тих, які виразно належать до компетенції центрального уряду, передавалися окремим країнам.

Конкретно Бевін радив опрацювати „пробну конституцію“, яку мали б схвалити альянтська Контрольна Рада і німецький народ шляхом референдуму. Пізніше тимчасова конституція мала б бути замінена остаточною і мали б відбутися нові вибори. В економічній діяльності англійський міністр вимагав утворити спочатку центральні управління, які б на практиці здійснювали Потсдамську угоду.

Пропозиції Маршала

Жадний німецький уряд не здатний працювати, якщо не буде

згода в принципових питаннях, заявив американський міністр Маршал. Тому він запропонував: 1) Закінчити утворення обраних урядів окремих країн; 2) Якнайшорше утворити Національну Раду — тимчасовий уряд — з шефів теперішніх крайових урядів; 3) Цей тимчасовий уряд мав би виробити демократичну конституцію і скликати Законодавчі Збори; 4) Тимчасовий уряд мав би подати альянтській Контрольній Раді план утворення федерації, що мала б складатися не менше, ніж з 10 і не більше, ніж з 18 країн; 5) Альянти схвалити конституцію лише тоді, коли вся політична влада походить від народу й підлягатиме його контролю. Ця контрольна Рада здійснюватиме шляхом переведення виборів у порівняно короткі відтинки часу.

Застереження Бідо

Чи не найслухнішими були застереження французького міністра Бідо. Основна його думка зводиться до такого:

Німеччину треба розбудувати, виходячи з принципу політичної децентралізації, при чому центр ваги мав би лежати на органах місцевих самоуправ. Всі повноваження загалом мають перебувати в руках окремих німецьких країн і лише в тих питаннях, які потребують єдиного вирішення на цілу Німеччину, окремі країни мусять передати частину своїх повноважень федеральному уряду. Утворення тимчасового уряду може відбутися лише повільно, а покищо є передчасне. Німеччина мусить спочатку навчитися основних понять демократії і її метод, починаючи з місцевих самоуправ, а вже потім можна буде утворювати різні країни і передавати їм щораз більшу повновадлу

в політичній і економічній діяльності. Тож утворення центрального уряду може бути лише кінцевою стадією цього розвитку.

Молотов за республіку на зразок Ваймарської

Промовляючи останнім з приводу майбутньої політичної структури Німеччини, Молотов рекомендував узяти за основу для переговорів Ваймарську конституцію. (Бевін назвав пізніше цю пропозицію нерозумною, бо вона переносить Німеччину відразу в остаточно стабільну розвинуто, за схемою французького міністра Бідо). Молотов вимагав утворити німецький центральний уряд.

Комуністи США намагаються перешкодити

ВАШІНГТОН (ЮП). Провідні мусульманські американські комуністичні партії всіма силами намагаються перешкодити американському Конгресові обговорювати заяву про незалежність комуністичної партії. Комуністична партія в Нью-Йорку роздала всім своїм активістам в окремих штатах інструкції, в яких розцінює вимогу міністра праці Швелленбаха — заборонити комуністичну партію — як незгідну з

Своє негативне ставлення до федералістичних планів західних держав він мотивував тим, що таке трактування Німеччини призвело б, мовляв, до відродження мілітаризму.

Хоч Молотов і погоджується утворити країни, уряди країн і дати їм конституцію, але основний наголос він робить, очевидно, на центральній інстанції.

Дебати

Під час дебатів Бевін назвав кол. Ваймарську конституцію недосконалою, бо вона, приміром, давала президентові право скасовувати деякі параграфи конституції. Це сприяло Гітлерові захопити владу.

Маршал висловив жаль, що Молотов відхилив американську пропозицію будувати Німеччину на федеративних засадах. Однак, в поглядах великодержав щодо цього є багато дечого спільного. Маршал пропонував шукати компромісного рішення.

Здійснення пропозиції Швелленбаха порушує, мовляв, так званий Bill of Rights (додаток до американської конституції, що став чинним 1791 р.). Комуністичний часопис „Дейлі Воркер“ вимагав заснувати фонд, розміром 250 тис. доларів, щоб було чим фінансувати кампанію комуністичної пропаганди, заплановану на наступні дні.

поділені і, крім того, американський уряд не вважає, що Югославії в березні або квітні може загрожувати голод.

Одночасно повідомлено, що американський уряд спрямував до Німеччини 2 транспортних кораблі картоплі, яку раніше закупила УНРРА для Югославії.

Курильські острови — ССР

ВАШІНГТОН (АП). Урядові американського державного департаменту заявили, що США наперед дали свою згоду визнати за ССР Курильські острови, коли будуть обговорюватися параграфи мирного договору з Японією. Ще Ялтинська угода в 1945 р. передбачала передачу Курильських островів Советському Союзу.

Оборона Атлантичного океану

ЛОНДОН. В Лондоні, в Москві, Вашингтоні, в Оттаві, Велінгтоні і Канберрі відбуваються переговори в справі оборони Атлантичного океану. Австралія планує щодо цього перебрати на себе чималою мірою оборону Британської імперії в Атлантичному океані. При цьому австралійські і новозеландські збройні сили мають до кінця літа п. р. замінити собою англійські окупаційні частини в Японії.

Австралійська фльота, що буде значно підсилена, виконуватиме завдання англійської атлантичної фльоти.

Цими заходами Англія планує звільнити робочу силу для своєї промисловості. Англійські пропозиції є частиною широко розгалуженого плану військової оборони в Атлантичному океані і в світі між Англією, США, Австралією і Канадою. Советський Союз виявляє до цієї справи велике зацікавлення. Гадають, що Молотов, зрештою, також і з цих мотивів прохав Московську Конференцію поставити на порядок денний проблеми Китаю.

Літній час у Німеччині

БЕРЛІН. (Дена). На підставі ухвали Координаційного Комітету Альянтської Контрольної Ради, з 6-го квітня 1947 р. в Німеччині запроваджується знову літній час. Всі годинники мають бути переведені на одну годину вперед.

ЗВІДУСІЛЬ

* МХІКО-СІПІ. (Дена-ІНС). Вчені відкрили в Мехіко великі поклади урану, загальна вартість яких, як гадають, становить понад 189.220.000 доларів.

* БЕРЛІН. (Дена-ДПД). В січні і лютому п. р. 186 берлінців позбавили себе життя з причини нестачі харчових продуктів, 88 осіб наклали на себе руки через венеричні хвороби, 19 осіб — з любовного горя.

* БОМБЕЙ. Один плавучий док, що важить 50 тис. тонн і що його будівництво коштувало 1.500.000 фунтів стерлінгів, відплив із Бомбеї і через 45 днів прибуде до місця свого призначення в Середземному морі. Цей док може взяти на себе навіть найбільший корабель. („Нувель де Франс“, 22.3).

* БЕРЛІН. Авто американського головнокомандувача в Німеччині генерала Л. Клея, вкрадене 14 днів тому в Берліні, знайдено поблизу чехо-словацького кордону в советській окупаційній зоні. („Нувель де Франс“, 22.3).

* ЛОНДОН. Як повідомляла агенція АП, через великі безперервні дощі повинні в Англії під кінець минулого тижня досягти найбільших розмірів. Говорять про найбільшу природну катастрофу, що трапилася в Англії протягом останніх 300 років. З Лондону подають, що вода в Темзі спадає. Австралійський Червоний Хрест переїхав до Лондону всі свої запаси харчових продуктів, одягу і медикаментів.

* ВАРШАВА. (Дена-Ройтер). 24 березня. Приблизно за 80 км від Варшави минулої неділі Висла залпа 40 місцевостей. Багато людей потопилося. Понад 8 тис. селянських родин були змушені шукати рятунку на дахах своїх будинків. З літаків скидалися загрозами харчові продукти. Одер, Нейса, Сян і Буг теж виступили із берегів.

Залишилися серед повстанців

АТЕНИ. 22 березня. Генеральний губернатор Македонії Радополус повідомив, що грецький уряд не може надалі відповідати за безпеку советського і польського представників так званої Балканської комісії, які залишилися в головній квартирі повстанців, тоді як інші члени комісії відіхали до Болгарії. За повідомленнями грецької армії, советський і польський делегати вирушили до місцевості Грєвна, щоб там розшукати провідника повстанців генерала Маркуса.

ДП в Східній Африці

„Известия“ в ч. 40 пишуть, що в Східній Африці в цілому ряді таборів перебувають советські громадяни, що підлягають репатріації. Так напр., в таборі Тангеру — 4.700, Масинді-Уганда — 4.000, Коджа — 3.500, Кідуганія — 1.200, Кудіво — 450.

Далі часопис твердить, що серед советських громадян ведеться активна пропаганда проти повороту „на рідну“, а тих, що домагаються репатріації, переслідують. Військова влада приховує таких громадян і перешкоджає їм репатріюватися.

Що це за советські „громадяни“ і звідки вони там взлися, і чому їх військова влада „приховує, коли вони так „хочуть“ репатріюватися — про це „Известия“ не кажуть. (УБІ).

Економічна розбудова Китаю

Китайський десятилітній план передбачає побудувати 100 тис. миль залізниць і стільки ж автошляхів. Планують купити 3 мільйони авт., 1,5 мля тракторів, 15 тис. літаків, збудувати багато портів. План передбачає також регулювання рік і розбудову власної промисловості, якій даватимуть електроенергію величезні гідроелектростанції, насамперед на Янг-Тзе. (УБІ)

Найбільша гармата світу

ЕССЕН. 22 березня. Найбільша гармата світу, одна з трьох, виготовлених на заводах Круппа для походу на Росію, наступного тижня має бути знищена в Ессені. Калібр гармати дорівнює 80 см. Довжина дула — 40 м., вага разом з ляфетом — 1300 тонн, набой важать 7 тонн, радіус дії — до 55 км.

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ

Закон про зміну і доповнення тексту конституції ССР

Як повідомлялось раніше, Верховний Совет ССР ухвалив внести деякі зміни і доповнення в текст конституції ССР.

Згідно з цим законом, ССР складається тепер з 16 республік. Відповідно до кількості населення ці республіки перечисляються за таким порядком: Російська, Українська, Білоруська, Узбецька, Казахська, Грузинська, Азербайджанська, Литовська, Молдавська, Латвійська, Киргизька, Таджикицька, Вірменська, Туркменська, Естонська і Карело-Фінська.

Антисемітизм в ССР

Палестинський часопис „Гадашот Геро“ пише: „Антисемітизм глибоко вкорінений серед мас, навіть серед молодого покоління, вихованого вже більшовиками. Замість назви „жид“ вживають: „Абрашка“. Формально нема тут образи, за яку карається п'ятьма роками в'язниці, але в цій криється антисемітизм. Правда, влада бореться з такими проявами, але в практиці існують різні „ограничення“ для жидів: до дипломатич-

Українська Советська Соціалістична Республіка складається з 25 областей: Вінницької, Волинської, Ворошиловградської, Дніпропетровської, Дрогобицької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Ізмайльської, Кам'янець-Подільської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівенської, Сталінської, Станіславської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Чернігівської, Чернівецької. (УБІ).

ної школи приймають лише представників народів республік, наслідком чого для жидів нема місця. Так само культ Богдана Хмельницького в літературі й фільмах може допровадити до зростання антисемітських почуттів мас...

Жиди намагаються творити сильні осередки, створюється жидівська атмосфера, майже зовсім звикли мішані подружжя. („Інформація прасова“).

Новий закон про шлюб

ЛОНДОН. Як повідомила агенція ЮП, на підставі ухвали президії Верховного Союста ССР від 21-го березня, всім громадянам Советського Союзу заборонено брати шлюб з чужинцями, без винятку, до якої б національності вони не належали. Однак, дотеперішні шлюби з чужинцями залишаються непорушними. Всі советські республіки одержали наказ змінити законодавство своїх країн у дусі цієї постанови.

США не допомагатимуть Югославії

БЕОГРАД. Наприкінці минулого тижня американський представник в Београді повідомив югославського міністра закордонних справ, що американський уряд відхилив прохання Югославії вислати їй 100 тис. тонн пшениці, щоб врятувати Югославію від голоду. Причина відмови: американські запаси пшениці уже роз-

„Почесний громадянин“

БУДАПЕШТ. (Дена). За пропозицією румунського президента Петра Грози румунська Рада міністрів обрала маршала Сталіна почесним громадянином своєї країни. Разом з цим відзначаючи заслуги заступника советського міністра закордонних справ Витієнського перед Румунією, Рада нагородила його орденом Карла I, пайвищою румунською нагородою.

Франція на господарському роздоріжжі

ЗАМІСТЬ ПЛАНУВАННЯ — РОЗЧАРУВАННЯ

Серед української еміграційної громадськості досі нема правильної уяви про політичні і економічні процеси, що тепер, після другої світової війни, відбуваються у французькій четвертій республіці. У нас загалом переоцінюють вагу і силу комуністичної партії в державній політиці Франції, міряючи її політичний вплив за аналогіями східних зразків. Недавно один наш добрий знайомий побував у Франції і мав нагоду наочно придивитися до життя французького народу. Нам приємно було почути на скитанні правдиву оцінку з боку людини — очевидця, яка в цілому підтвердила наші літературні дослідження над цією цікавою країною.

Повоєнна Франція і в політичному, і економічному відношенні ще досі перебуває в стані „бродіння“ (Wahung). Будучи з природи людьми експансивними, настроєвими, чутливими, французи ще й досі шукають шляхів, як би їм вийти з цього критичного стану. Вони кидаються і в політику і в економіку на всі боки, шукають людей, джерел, засобів, шляхів, опертя, щоб, знайшовши їх, стати твердо на ноги і без посторонньої допомоги йти впевнено вже своїм „державним кроком“ і своїми шляхами. Може ніхто більше так не розчарований парламентськими виборами, як саме французи. Вони вже переконані, що сьогоднішній французький парламент не забезпечує їм національної, політичної і економічної єдності і твердого плану дій. А тому настрої французів ідуть вправо, а не вліво, як у нас загалом думається. Це і в політиці і в економіці.

Ми хочемо ознайомити нашу громадськість з останніми тенденціями французької економічної політики.

Недавно у вашому часописі писалося про план Монне, про націоналізацію окремих галузей французької промисловості, про систему державного планування і т. д. Це торкалось більше майбутніх перспективних планів, ще нездійснених, і навряд чи здійснених.

Останніми тижнями у Франції спостерігається цікаве для західної

Європи явище — вороже ставлення до державного планування економіки, до націоналізації промисловості, до втручання держави у приватне господарство.

Більшість французького народу прагне визволитися від всякого втручання держави у приватне господарство і повернутися до вільної, необмеженої системи господарювання. Правда, теоретично французи ніби погоджуються з засадами державного планування; воно, на їхню думку, правильне, але на практиці, нічого, крім розчарування, невдач не дало. Щоб далеко не забігати, нагадаємо хоч би останні, два підряд, зменшення цін на товари на 10%. Формально ніби ціни зменшено, а насправді вони в багатьох випадках знову підвищилися. Уряд безсилый це проконтролювати, систематично перевіряти і порушників його розпоряджень покарати.

По суті, як це твердять окремі економісти, вже протягом двох років у Франції сперечаються про засади державного планування, шляхи, методи, а в житті обмежуються насправді різними тимчасово імпровізованими у кожному окремому випадку заходами. При чім ця політика на коротку мету характерна не тільки для економістів, плановиків, але... й працівників французьких соціалістичних робітничих синдикатів (профспілок).

Передусім для передбачення на далеку мету уряд не має розроблених статистичних даних. Бо, скажімо, 80 урядовців, навіть геніальних, які займаються вивченням економічних питань, нічого зробити майже не можуть, тому не дивно, що саме всякі планові передбачення французького уряду, не сучасно-теоретичні викладки й міркування, далекі від дійсності.

Не менше важлива справа — це контроль цін, встановлених державою. Апарат не може з цим справитися, він замалий та, крім того, погано оплачуваний. Тому у Франції тепер багато товарів можна побачити на чорному ринку, звичайно, за дорожчими цінами, а в магазинах за твердими цінами знайти їх важко. Тут багато зло-

вжання з боку контролерів і самих фабрикантів. Ось пара прикладів. Держава сама розподіляє бензину серед споживачів, бензину мало, а не менше 1/6 всієї кількості йде на чорний ринок. Погана справа з тютюном. Не зважаючи на розподіл його урядовцями, чимало йде „наліво“.

Дуже цікава система розподілу всякої сировини і допоміжних матеріалів між різними підприємствами. Цю велику справу взяли у свої руки синдикати, в яких сидять представники великих підприємств. Формально вони ніби заступають інтереси держави, а насправді приватних підприємців, які перетворилися в монополістів. Саме ці розподілювачі сировини й допоміжних матеріалів, які, здалося, повинні були б підтримувати державне планування господарства, є його ворогами, порушниками.

У Франції ще спостерігається одно нездорове явище — там нема домовленості і співпраці між різними ланками господарства, скажімо, між сільським господарством і промисловими підприємствами, між останніми і торгівлею, й далі з фінансовими установами. Це дається взнаки в усьому господарстві. І тому не дивно, що відсутність єдиної господарської ланки і заінтересованості у всіх ділянках економіки призводить на практиці до заперечення і навіть саботування економічної політики уряду.

Звичайно, такий стан довго тривати не може. Франція мусить знайти собі ясний шлях економічного розвитку, взяти твердий курс або на націоналізацію і державне планування, або повернутися до вільної передвоєнної системи господарювання.

Нам здається, що повного повороту до системи „laissez faire“ не може бути. Тенденції економічного розвитку в Західній Європі ясні — поступова націоналізація основних промислових галузей, державне планування всього господарства з деякими поступками приватному сектору.

В. ВАСИЛЕНКО.

НА ПЕРЕСЕЛЕНСЬКІ ТЕМИ

Чи можна їхати до Парагваю?

Дивні якісь діла творяться серед української еміграції. Одні, в першій мірі особисто зацікавлені в цьому, горляють на всю свід, давай, мовляв, їхати, такої „сприятливої“ нагоди більше не буде. Спішіть, бо спізнитесь сісти на пароплав. Інші вагаються, але повторюють всякі небелі про цю країну і всі гріхи звальють на переселенські організації. Мовляв, нічого не роблять, нікуди людей не висилають, а самі напевно з афідавітами в кишені. Треті — просто кажуть: як вмирати в парагвайському болоті, на парагвайську малярію, то ліпше вмерти на європейській землі.

Як довідуємося, Головна Українська Переселенська Рада вирішила так: хто має рідню, або знайомих в Парагваї чи в Аргентині, той може скористуватися з парагвайських віз і їхати на власний страх і ризик. Хто ж рідні і знайомих там не має, мусить добре подумати, чи збиратися туди, чи ні. Це з багатьох причин: Парагвай бідна країна, допомогти скитальцям може лише візами і пароплавами від Буенос-Айреса до Асунсіону, більше нічим. „Тепла, землі й горівки, — пише один українець з Парагваю, — там подостатком, а решта залежить від вас“.

Не треба нагадувати нашим „запеклим“ парагвайцям про клімат. Він загартаний і вогкий для наших людей. Але, допустімо, він кращий,

ніж ми усі про нього знаємо з часописів і книжок. Не заперечую. Можна до нього молодим звикнути, а старші навряд чи зможуть його втерпіти. Але не в тім справа. Важливіше — загальні економічні умови в цій країні. П. Падчук І. та Аргентинський Український Допомоговий Комітет підтверджують, що «піонерську» працю треба буде починати з початку, а саме, сокирою і пилою рубати столітні ліси, самому будувати хату (хоч би „курів“), будинки, а найважливіше дороги, яких там нема. Зрозуміло, коли б парагвайський уряд догадався з усіма його дорадниками пожертвувати 5-6 тис. доларів для делегації скитальців, яка б виїхала туди і на місці розглянула райони майбутнього поселення, остаточно домовилася щодо умов, а головне, вяснила б, хто ж буде оплачувати переїзд до Буенос-Айреса, то справу можна було б швидко практично розв'язати і дати нарешті тим, що дуже хочуть їхати туди, нагоду „погрітись“.

Але саме ці питання усі „парагвайці“ намагаються обійти мовчанням.

Проте, поки не буде ясності, як вирішуються ці найбільш важливі питання, від яких залежить головним чином улаштування життя наших поселенців, — зрозуміло, їхати 100-тисячною масою до Парагваю було б

дуже ризикованим кроком, і ні переселенські організації, ні серйозні люди на своє сумління і відповідальність цього не візьмуть ніколи.

Я хотів би звернути увагу всіх наших „парагвайців“ на те, що останнім часом в часописах („Українська Трибуна“), в журналі „Християнський Шлях“ появились листи з циклоstileвого виробництва п. Єрмієва (до речі, великого фахівця „еміграційних справ“) у Женеві (Швейцарія). За підписом п. І. Падчука, який меншою мірою підозрілий і несерйозний, а своїми „далекойдучими“ наслідками, бездумно, шкідливий. Таких фахівців (саме дивна річ, що виключно українців з „темною“ репутацією) не бракує у французькій і англійських зонах Німеччини і навіть в Парижі (п. Погорельський), усі вони „невинно“ радять, пишуть листи „з парагвайським привітом“ і намовляють скитальців їхати до Парагваю. Але ж чи ми діти, чи ми всі втрапили вже здатність розрізняти, що добре, а що зле. Ні, поки що ні! І таким „піонерам“ треба радити, щоб вони перші поїхали і звідти написали листа про парагвайську дійсність.

А зрештою, треба мати на увазі, що у Парагваї тепер комуністична революція і, якщо до влади придуть наші „приятелі“, нам нічого думати про не.

В. ЧИЖІВСЬКИЙ.

Україна і нова п'ятилітка

Друга світова війна привела до великих змін у народному господарстві України. Воєнний вал, що двічі прокотився через українські землі, позбавив життя мільйони людей, зруйнував промисловість і сільське господарство. Матеріальні втрати становлять 285 млрд рублів. Знищено 714 міст, 28 тисяч сіл, 16,5 тисяч промислових закладів, 27.910 колхозів, 872 совхозів.

Війна і викликані нею наслідки створили в Україні, як і в цілому СССР, поважні господарські труднощі. Для Советів тепер є характерним брак найпотрібніших речей шоденного вжитку, нестача харчів, що в наслідок посухи минулого літа загрожувало перетворитися на справжній голод, вичерпання всіх резервів країни, недостатня продукція вугілля і сировини, катастрофічний стан транспорту. „Важка господарська ситуація, — пише „Дейлі Геральд“, — вплинула на советську зовнішню політику. Вона пояснює прискіплену демобілізацію армії, вихід Советів із Персії, послаблення натиску на Туреччину, поступки в Нью-Йорку і лагідний тон останнього інтерв'ю Сталіна“.

В 1946 р. запроваджено в СССР четвертий п'ятилітній план. Послаблена війною держава хоче використати мирну передішку, щоб загоїти свої рани, відбудувати промисловість і сільське господарство і цим зміцнити свій воєнний потенціал.

В „Українських Вістях“ від 26-го січня 1947 р. ми характеризували в основних рисах останню п'ятилітку для цілого СССР. У цій же статті ставимо собі за мету викласти свої думки і зауваження з приводу п'ятилітнього плану України.

Розглядаючи цей план, насамперед вражає недостатність коштів, призначених союзним урядом на відбудову України. Впродовж п'яти років заплановано витратити на не лише 49,5 млрд. рублів, або 19% усіх капіталовкладень, тоді як для розбудови тільки Уралу і Сибіру, що не були тереном воєнних дій, призначено аж 36 млрд. рублів. Та сума ніякою мірою не відповідає ні потімій вазі українського господарства, ні тім жахливій руїні, в яку перетворила війна наш край. „Відтиснок 25 років — це такий час, який буде потрібний Росії, щоб відбудувати зруйноване“, — так писав у меморандумі Гітлерові німецький фельдмаршал Штюльєнагель.

Якщо порівняти темпи розвитку України з іншими частинами СССР, то вони набагато повільніші. Так, в 1950 р. промислова продукція СССР має бути на 48% більша довоєнної, а України — лише на 15%.

Економіка України в советській системі має всі ознаки колоніальності; характер і шляхи її розвитку цілком підпорядковані інтересам метрополії. Нова п'ятилітка є далішим, послідовним продовженням започаткованої ще царатом імперіалістичної політики економічного визиску України, розбудови її коштом московських теренів. Окупантами визначена для України роль виробника і поставника дешевої сировини (вугілля, руда, манган, метал) і сільсько-господарських продуктів. З цієї метою унеможливлено комплексний розвиток українського господарства, як цілого економічного організму з усіма його особливостями, гальмовано утворення тих галузей промисловості, які можуть переробляти на місці українську сировину, примушувано спеціалізуватися на продукції лише тих гатунків сировини, що конче потрібні для метрополії. З цього погляду стає зрозумілим посилення розвитку вугільно-металургійної промисловості України за попередніх п'ятиліток. Тоді Україна була головною базою важкої індустрії, даючи понад 65% палива і сталі.

Але тепер заходять значні зміни. Хоч у плані і зроблено наголос на відновлення вугільної і металургійної промисловості, проте її питома вага в СССР поважно зменшується. Видобуток вугілля в Донецькому басейні і в нових шахтах правобережних і західних областей має становити 1950 року 86,1 мільйона тонн, або 34,4% союзної продукції, а витоп сталі — 8,8 мільйона тонн, або 34,6%.

Україна із своєю продукцією вугілля і сталі сходять на другий план. Урал, Сибір і Казахстан стають головними осередками важкої промисловості. Індустриалізація східних теренів, почата ще в 30 роках, дала великий поступ. На початку війни туди евакуйовано з України понад тисячу великих підприємств, які там і залишились. За роки війни продукція цих районів, основних арсеналів зброї, збільшилася на 280%. 1950 року тут має бути видобуто 2/3 вугілля і сталі, понад 50% нафти.

Перенесення на схід пентру ваги важкої індустрії кидає деяке світло на напрямні зовнішньої політики СССР. Чи не говорять цей факт за те, що у майбутній розгрі за світове панування Азія стане головним пляндаром збройної боротьби.

Недостатній розвиток машинобудування — друга ознака колоніального становища господарства України. Метрополія не дозволяє будувати на Україні багатьох конче потрібних галузей машинобудування.

І справді, до війни питома вага України в продукції металу дорівнювала 65%, а у виробництві машин — лише 18%. Такі галузі, як виробництво двигунів і турбін, авт, мотоциклів, велосипедів, текстильних і точних машин, радіоапаратури та вимірних приладів зосереджувалися переважно в центральному районі. На Україні були тільки менш кваліфіковані галузі машинобудування. Нова п'ятилітка передбачає лише відновлення зруйнованих машинобудівельних підприємств. Винятком становить тільки автобудування. Заплановано спорудити в Дніпропетровську автозавод потужністю в 60 тисяч машин на рік та автоскладальні заводи у Львові й Одесі.

Планове передбачення нової п'ятилітки щодо розвитку харчової і легкої промисловості на Україні, яка має чималі резерви потрібної сировини, незначні. Уряд і далі провадить стару політику обмежувати, а то і цілком уникати розбудови на Україні легкої промисловості. Наприклад, 1950 року на Україні мають виробити 1.637 тисяч тонн цукру, тоді як в дореволюційній врожайній на цукровий буряк роки продукція цукру тут становила до 2.500 тисяч тонн.

Три чверті української промисловості зосереджені в лівобережних районах, там де є вугілля, руда, метал. А економічно відсталі, аграрно перенаселені правобережні і західні області України індустриалізовані дуже мало. Крім цукроварень, гуралень, взуттєвих, тютюнових та інших фабрик, які переробляють здебільшого сільсько-господарську сировину, немає там інших підприємств. На Правобережжі, поза Києвом, не існує більших індустриальних центрів.

Економічному розвитку цих областей і в новій п'ятилітці не приділено достатньої уваги. Советський уряд, певно боючись відокремлення України, штучно затримує відсталість цих областей. За винятком вугільних шахт, кількох більших підприємств у Львові та невеликої кількості місцевих фабрик, в правобережних і західних областях впродовж п'яти років нічого не буде збудовано.

ВІК. НЕМИРОВИЧ.

Письменник і журналіст

Президент Карпатської України проф. д-р Августин Волошин, якого уродили 17. березня 1874. року, був не тільки визначним українським політиком, патріотом і суспільно-громадським діячем, але також великим педагогом і учителем, письменником і піонером української журналістики на Закарпатті. У всіх галузях народного життя Карпатської України брав він якнайактивнішу участь і всюди залишав велику спадщину. В цій короткій статті хочемо згадати про його літературну і журналістичну діяльність.

Письменство Карпатської України до перевороту 1918 року репрезентують три видатніші постаті, а саме: Олександр Духнович, Олександр Павлович і Анатоль Кралицький. Цей останній писав оповідання, між ними найважливіше „Князь Лаборець“. Але з них найбільша постать, а на той час дуже революційна, був Духнович, який заявляв: „Я русин був, єсьм і буду!“ або „бо свої то за горами, не чужі“ і зивав: „Підкарпатські русини, оставте глибокий сон!“, що за чеської ери було гимном „Підкарпатської Русі“.

Але дійсно українське письменство, не тільки мовою, але також суттю, яке дорівнювало також своєю літературною формою українському письменству на інших українських землях, зродилося на Закарпатті аж по перевороті, коли Карпатська Україна могла вільніше розвиватися в новоствореній демократичній Чехо-Словацькій республіці. Його репрезентують такі імена як Іван Колос, Бевір, Іван Ірлявський, Зореслав, Юрій Станіслав, Юлій Боршом-Кум'ятський, Микола Рішко, Гренджа-Донський, дебютували в журналі української закарпатської молоді „Проблем“, що виходив у Празі.

До цих новітніх українських письменників на Закарпатті належав також Августин Волошин, що збагатив закарпатську українську літературу кількома оповіданнями (з яких найважливіше „Маруся“), повістю „Фабіола“ і п'єсою „Без Бога ані до порога“, що була кілька разів виставлена в Ужгороді і була сталим репертуаром аматорських драматичних гуртків при читальнях „Просвіта“ по селах. Повість „Фабіола“ була дуже популярною між населенням і це, мабуть, спонукало

автора до того, що він опрацював її на драму (була поставлена в Празі Українською Драматичною Студією восени 1939), надруковану в Українським Видавництві „Проблем“ у Празі 1940 р. Іншу його п'єсу „Князь Лаборець“ не дозволила В-ву „Проблем“ видати друком празька гітлерівська цензура. В наступних роках написав Волошин кілька дрібних оповідань, повість „У плаю“, з верховинського життя, і драму „Син Срібної Землі“ — про повстанського провідника Юрія Довжу. Книжки мали вийти друком у В-ві „Проблем“ у Празі 1944 р.

Але в січні того року арештувало гестапо автора цих рядків, а В-во „Проблем“ заперечало. З ним припечатало також долю видання цих літературних праць Августина Волошина.

Але куди важливіше є його роль в українській закарпатській журналістиці. Він був дійсним піонером, батьком української журналістики в Карпатській Україні. В другій половині XIX століття виходили якийсь час на Закарпатті часописи, як „Карпати“, „Світ“, „Листок“ і „Церковна газета“, яку видавав великий москвофіл і пропагатор православія Раковський. Всі ці газети були друковані церковно-слов'янською мовою, з сильними москвофільськими тенденціями. Майже ніхто, крім редакторів і видавців, їх не читав, бо закарпатське населення взагалі не розуміло їхньої мови. Тому Августин Волошин започав видавати в 1903 році тижневик „Наука“ для закарпатського українського населення, часопис писаний українською народною мовою. Волошинова „Наука“ була однією з українських часописів у Карпатській Україні за мадярських часів. З „Наукою“ почав видавати 1907 року тижневий додаток „Село“, присвячений селянським справам і рільництву. У видавництві „Наука“ видавав також у народній мові календарі та брошури популярно-наукового змісту, які були єдиним джерелом позашкільної освіти закарпатських українців.

По перевороті, за чеського режиму, видавав Августин Волошин цей часопис далі, як український тижневик, під заголовком „Свобода“ і був від 1925. р. органом Християнсько-народної партії в Ужгороді. В червні 1938. р. цей

часопис змінено на щоденник п. н. „Нова Свобода“ орган Української Народної Ради, а відтак був пів-офіційним і органом Українського Народного Об'єднання. Останнє число щоденника „Нова Свобода“ вийшло 15. березня 1939. р. Це був єдиний український часопис, що проіснував найдовше з усіх закарпатських часописів і спричинився дуже багато до української національної свідомості закарпатського населення та його освіти.

В 1922. р. організує Августин Волошин видавництво „Пчілка“, з рамени якого почав видавати в Ужгороді в 1923. р. дуже цікавий ілюстрований журнал для закарпатської шкільної молоді — місячник „Пчілка“, якого вийшло десять річників. Через недбалість адміністраторів часопис перестав виходити в 1932. р. До „Пчілки“ дописували учні середніх шкіл, окрім старших українських журналістів і письменників з усіх українських земель. „Пчілка“ була дуже популярною між закарпатською молоддю і заїмала навіть в найдавнішій закутці Карпатської України. У видавництві „Пчілка“, якого власником був сам Августин Волошин, видав він також біля півсотні книжок. Були то оповідання, поезії, казки, п'єси, календарі та інші книжки загальноосвітнього характеру для молоді і селянства.

В 1930. р. заложив Августин Волошин з д-ром Михайлом Брашайком новий український тижневик п. н. „Українське Слово“, який був безпартійним часописом і проіснував аж до 1938. р. В 30-х роках організував він Товариство Українських Письменників і Журналістів в Ужгороді, яке займалося видаванням творів своїх членів. Проіснувало аж до кінця державності Карпатської України, гуртуючи в собі всіх працівників пера Закарпаття.

Августин Волошин був один з найбільших закарпатських українських журналістів, який не тільки багато писав, але також організував, матеріально підтримував і поширював українське друковане слово на Закарпатті. Для українського письменства і української журналістики міг ще багато дечого дати, якби було НКВД в Празі не арештувало його в місяці травні 1945. р. і не вивезло кудись до СССР.

Тільки повне зібрання письменницької творчості і публіцистичних праць покаже вповні великість Августина Волошина як письменника і журналіста. Д-р Степан РОСОХА.

Малі фейлетони

Розмова з чортом

Іхав я нещодавно поїздом Мюнхен — Франкфурт. У купе нас було всього двоє: я та ще один чоловік. Сидимо біля вікна, мовчки видивляємося на передвесінні баварські пейзажі. Раптом чую — від мого сусіда смердить чортом. Придивляюсь до нього пильніше: елегантний одяг, чепурно виголене обличчя, голова причесана, на руках виблискують золоті каблучки. Одне слово — джентльмен! Проте, смердить чортом.

— Перепрошую, ласкавий пане, — звернувся я до нього на чортячій мові. — Чи ви часом не чорт?

— Як? Що ви сказали? — аж нагнувся до мене джентльмен.

— Чи ви часом, кажу, не чорт? — повторив я своє запитання.

— А чому вам так здається? І де не ви, пане, навчилися по-чортячому говорити?

— Що ви, мабуть, чорт — це я нюхом чую. Говорю ж я по-чортячому тому, що в свій час закінчив Інститут демонології. А оце недавно навіть захистив докторську дисертацію на тему „Вплив демонології на партійну практику сучасних українських політичних угруповань“.

— То ви... вчений демонолог?

— Так, я вчений демонолог і літератор.

Почувши таку мою відповідь, чорт схопив мене за обидві руки і почав так тряссти, що мало душі з мене не витряс.

— Пане докторе! Дорогий пане докторе! — вигукував він до мене. — Я надзвичайно радий познайомитися з людиною, що має вищу демонологічну освіту. Так, ви вгадали: я таки справжнісінький чорт. І мені, повторюю, надзвичайно приємно говорити з вами. Бо сучасні люди в справах демонології мало що тямлять. Оглядна потвора — волохата, з рогами, з ратицями, з хвостом, що її малювали і малюють іконописці — ото таким уявляють вони собі чорта. Насправді ж сучасний чорт — це щось зовсім інше. Сучасний чорт — це, насамперед, джентльмен, дипломат, політик, стратег, тактик....

Чорт так захопився самовихваленням, що я змушений був перебити його:

— Перепрошую, шановний пане чорте... Скажіть: мабуть, важкувато доводиться чортам у їхній теперішній роботі?

— Ой, пане докторе! У нас, у чортів, тепер роботи, роботи та ще роботи. От візьміть для прикладу

«Братерство» і нонікурси

„Радянська Україна“ — орган ЦК Компартії і Ради міністрів УРСР за 11 лютого п. р. містить оголошення про конкурс „на кращі сучасні радянські п'єси“. Від учасників конкурсу не вимагається — як це обов'язково бувало раніш — відобразити „тріумф учення Леніна-Сталіна“. „Переможне будівництво соціалізму в одній країні“, „колективістичну переробку людської свідомості і психології“ і т. д. і т. ін. Виявляється, є куди пильніші й актуальніші справи, що впливають з головної найжиттєвішої проблеми — втримати „добровільно-примусову“ єдність східної імперії. Тож у тексті оголошення про конкурс читаємо:

„Подані на конкурс п'єси повинні пропагувати споконвічне братерство українського народу з великим російським народом, братерську єдність усіх народів СССР, активно сприяти боротьбі проти всіхляких проявів реакційної ідеології, зокрема проти українсько-німецького буржуазного націоналізму“.

Премії за п'єсу, що найкраще потраплять на вертати підсовєтських громадян до „споконвічного братерства і братерської єдності“ народів СССР, призначено досить високі — від 25 тис. до 15 тис. карбованців.

міжнародні справи. Ну, оті всі високі з'їзди, наради, конференції, асамблеї, конгреси, ОН, Рада Безпечки... Все те ми, чорти, зобов'язані якнайретельніше обслуговувати. До кожного учасника такого з'їзду треба приставити двох-трьох чортів, щоб вони увесь час нашіпували йому на вухо щось таке, що призводило б до суперечок, загострень, сварок, ворожбечі. І не приставите ж ви, скажемо, до Молотова, чи до Бевіна, або до Маршала якого-будь чорта. Міністри великодержав застосовують на те, щоб коло них були присутні чорти великого масштабу, чорти-політики, чорти-дипломати. То надзвичайно відповідальна робота. От згадаймо хоч би Паризьку Мірову Конференцію. Там наші чорти, щоб сварити увесь час міністрів, до того бідолашні допрацювалися, що двох колег розбило параліч, трое збожеволіло, а одному розірвалося серце...

— Ну, гаразд, пане чорте, — знову перебив я його. — А як ваші колеги працюють серед Де-Пі?

— Е, то справа набагато легша. Серед Де-Пі у нас провадять роботу чорти-інваліди, чорти-чортенята-підлітки...

— Ще про одне запитаю вас, пане чорте?

— Прошу.

— Чи складає вам, чортам, якісь труднощі робота серед українських Де-Пі?

— Ніяких труднощів вона нам, пане докторе, не складає. Працювати серед українських Де-Пі ми не посилаємо навіть інвалідів, чи чортів, або підлітків: всю роботу там виконують малолітні чортенята. І добре виконують. Йому, дивіться, ще й молоко на губах не висохло, а воно такої колотнечі накоїть у таборі, що люди ладні поїдом один одного їсти. Одному воно шепне на вухо: „в Корнберзі галичанин відкусив надліпнянцеві вухо“, а другому: „в Інгольштадті надліпнянець відгриз галичанинові носа“. І цього вже досить. За годину про це говоритиме цілий табір. „Сторона“, кожен захищаючи „своїх“, киїтнуть, шкварчатимуть, а чортеня, як не лусне, сміятиметься з цих нерозважних людей...

Саме під цей час поїзд наблизився до Штуттгарту, де я мав висідати. Ми почали прощатися з чортом.

— Я надзвичайно вдоволений, пане докторе, з нашої спільної подорожі, — тиснув чорт мені руку. — Якби часом вас викинули з Де-Пі, ви неодмінно зверніться тоді до мене — при цьому він сунув мені у руку свою візитову картку з адресою, — я вам допоможу. Ми, чорти, цінуємо працівників пера. У нас навіть малі чортенята вміють відрізнити літератора від асенізатора. Отож, кажу, зверніться тоді до мене. Ми вас улаштуємо. Наш мешканцевий відділ створить для вас відповідні житлові умови, щоб ви могли працювати. Комісія, що розподіляє одяг, видасть вам з магазину убрання. Ніхто на вас не доносиме, не погрожує вам, не провокуватиме...

Я подякував чортові за його чортячу до мене прихильність і пішов геть з вагона.

Отак у мав з чортом розмову. Звісно, її можна було і не публікувати. А коли я це роблю, то тільки задля того, щоб хоч деякою мірою поінформувати наших людей про чортів, під лудку яких вони, на жаль, іводі танцюють.

МАРТИН ЗАДЕКА.

Цікава, спокійна і розумна книга

Треба вітати появу на книжковому ринку української політичної еміграції книга проф. І. Мазепи „Підстави нашого відродження“, що вийшла у в-ві „Прометей“. Це перша книга, яка після бурхливих років другої всесвітньої війни 1938-1945 років з'явилася, як цінний збір цінних думок суспільно-національного й політичного змісту.

Ціком слушно поставив автор на чолі першого розділу книги слова Спінози: „Філософ повинен не плакати, не сміятися, а розуміти“. Так, і це стосується не тільки філософа, а й кожної людини, що хоче свідомо працювати для добра своєї родини, батьківщини, народу. В цій простій думці є заповідь того, що спільними силами думаючих людей українських, України, її земля й люд піднесуться духовно й матеріально, зломлять всі перепони до добробуту й щастя.

Видатною рисою книги проф. І. Мазепи є її спокійний розсудливий тон. А тон — кажуть справедливо французи — творить музику, тобто гармонію, суголосність. Якби всі ваші літератори, журналісти, політики й „політики“ були здатні так дивитися на минуле й сучасне та вглядатися в майбутнє, скільки б

було збережено корисної енергії для правдивого діла!

Автор впорядкував свої думки про підстави відродження українського народу в сімох розділах. В першому розділі він поставив і в загальному розв'язав проблему народу як окрему, самостійну проблему. Далі автор подав і уяснив причини упадку стародавньої Київської держави, відзначав значення князівсько-боярської аристократії й народження козацтва. Окремо автор спинився на постанові центральної самодержавної Москви, на Хмельниччині й причинах упадку козацької держави, щоб далі перейти до українського національного відродження в XIX віці й оцінки української революції 1917 року, а зокрема до причин окупації України московськими більшовиками.

Виклад думок автора спокійний, „академічний“, в основному скерований проти нереальності концепцій В. Липинського й Д. Донцова, типичних представників авторитаристичного світогляду й „державства“, в побудові українського національного життя. Автор протиставляє їм концепцію демократичну, громадську, що будує життя народу не механічно, згоря, примусом і пошлук, а на загальному бажанні вільного співробітництва, знизу вго-

ру, не раз наводять думки Михайла Драгоманова, „сина свого віку“, поборювача аполітизму в українстві XIX століття, забутого протестанта проти русифікаційної, централістичної політики Московщини.

Таким підходом до питання нашого відродження проф. І. Мазепа виглядає суголосним з такими нинішніми західно-європейськими соціологами, як швейцарець А. Гаспар з його працею „Громадська автономія й відбудова Європи“, як французький „громадєвець“ Барбю й інші. Такий підхід, безумовно, цінна додатна риса книги І. Мазепи: вона ріднить сучасну українську демократичну й республіканську ідеологію з західно-європейською демократією.

С. ГОРДІЄНКО.

Передплачуйте,

читайте

і поширюйте

„Українські Вісті“!

Походження і зміст національного вітання

„Слава Україні!“ — „Слава Україні, Слава!“ — привіт і відповідь, що їх завжди вживали Чорні Запорозжці в час визвольних змагань. Із національних ідеалів українського воєцтва зродилася ця гарна форма вітання, маючи в собі великий зміст.

Чорні Запорозжці, колишня кінна сотня 2-го полку запорозжців (полк Болбочана), від перших і до останніх днів визвольних змагань Української Армії, ані на один день не переставали існувати як збройна сила. За днів Центральної Ради, Гетьманату і Директорії, в часі всіх форм правління — вони кривавилися за Українську Державу. Для них була Україна понад усе, незалежно від форм державного правління, що вони й виставили в формі свого національного вітання. І в цім вони були тоді речниками всього українського воєцтва, що з 1917 року по 1921 рік безперервно боролося за ідеал незалежної Української Держави, того воєцтва, без якого ми б не мали сьогодні національно-державної традиції. Вони, через цю форму національного вітання, може й невідомо, стали виразниками тодішнього нового розвою нашого національно-державного ставання.

Оглядаючися в минуле і пригадуючи цей історичний факт, ми мимоволі ставимо собі запитання: Чи й сьогодні для нас всенародний привіт — „Слава Україні!“ — має той самий великий зміст, що й тоді, а форма державного правління (тим більше, коли ж ми всі тепер стоїмо на засадах народоправства) — підрядне значення? А якщо так, то чому ж тоді політичні свари? Та ж і між воєцтвом кінного полку Чорних Запорозжців були люди різних світоглядів. Але тоді до нас — військових не мали такого доступу, як раніш і пізніш, ті ворожі сили, — що роздували б політичні пристрасі, щоб роз'єднати й розбити нас. Ще й на еміграції, серед старих військовиків, помімо різниці світоглядів існує те побратимство. Та у тих еміграційних осередках, що творили тісніші скупчення, в менших містах, як напри- клад, у Львові, різниці в політичних переконаннях не викликала потрясачих життєвих свар, і сьогодні бувши подєбрадцї, не зважаючи на сві-

тоглядів розбіжності, зустрічаються, як друзі. Так би повинно бути й між усіма нами, для яких привіт — „Слава Україні!“ не є порожнім звуком.

У те, що переконалимо другого, мусимо насамперед вірити самі. Того, що ми визнаємо в теорії, мусимо дотримуватися в житті, щоб, поперше, не захитувати віри в правдивість теорії й не підірвати довіри до себе інших, а подруге, — перевірити життєздатність теорії та набуті життєві досвід. Бо, як молитва без діла є мертвою, так мертвою є й теорія без досвіду.

В історії повторюються помилки тому, що історію творять щораз нові й нові покоління, які не завжди спираються на досвід своїх попередників. Тому найбільшою пиятою ваги й однієї вислідної всіх наших дій ми досягнемо тільки гармонією у процесі нашого національного ставання, шляхом взаємоб'язання всіх діючих сил, що на кожному історичному етапі репрезентують і втілюють органічну тяглість наших визвольних змагань і таким чином поєднують своєю живою дією різні періоди, чи етапи нашого історичного змагання за власну державу.

Тільки всі разом: найстарші, старші, середні, молодші й наймолодші, представники всіх живих поколінь, і з усіх українських земель, ми являємо собою і державно-творчими, організованими зусиллями всіх нас творимо синтезу наших національно-державних з'ягань. Без такої системи годі подумати звести український народ на найвищий шабель національно-державного ставання.

Національно-державні традиції з періоду українських визвольних змагань є тією першою підставою сводою, що повинна лягти в основу виховання і кристалізації нашої політичної думки, в основу наших внутрішніх взаємин. За ними йдуть далі національно-революційні збобтки в площині росту духової самостійності й соборності та політичного потенціалу українських сил, що наростали не лише в найдаль-

ших закутках українських земель (Закарпаття, Буковина, Холмщина, Засяння), але й у всіх навіть найменших осередках української еміграції старого й нового світу. І нарешті нова, спільна для всіх, власна національно-державна ідеологія і впливаюча з неї політична концепція та стратегія дальшого нашого національно-державного ставання. Це ті три джерела сили, що оздоровляють наше життя, надхнувши його новою жагою чину й скріпляють нашу віру і відпорність.

І тоді наше всенародне вітання приверне собі той єдиний, глибокий зміст, за який боролися і вмирали найкращі сини України, зміст єдиний і не подільний, як єдиною й негодільною є Українська Нація.

Бож борці наших визвольних змагань мали завжди перед очима тільки єдину, велику мету — незалежну соборну Українську Державу.

ЮРІЙ АРТЮШЕНКО.

Допоможімо нашим студентам

Містимо відгукі словом і ділом на вміщений в нашому часописі допис про студентські справи.

У статті „До справи матеріального забезпечення студентства“ пишете: „... в цьому ж Регенсбурзі студентка Н. на лісовому відділі вже незабаром має закінчити студії, але їй загрожує велика небезпека лише тому, що вона не має грошей сплатити шкільні такси.“

Рівночасно із цим листом переслаю 100 НМ. Прошу переслати їх потребуючій студентці в Регенсбурзі. Цією допомогою визнаю всіх українців, які розуміють вагу справи, помогти грошовими складками нашим незаможним студентам. Прошу помістити мій заклик в часопису.

Софія ЛИТВИНОВА.

П

Під час сімейної урочистості в родині одного українця в Гавштеттені, де було присутніх кільканадцять гостей, один з присутніх свідомих українських громадян закликав до посильних пожертв на користь незаможних українських студентів, щоб цим улегшити їм їх важкий матеріальний стан і дати можливість закінчити високу освіту. Підкреслилось, що студентська молодь — це наша надія, це ті, що невдовзі мають заступити старших і з честю продовжити боротьбу за наші національні політичні ідеали. Присутні виявили повне зрозуміння ваги справи і зложили загально 380 НМ, що їх переслали до КОДУСУ.

ПРИСУТНІЙ.

Сербська православна Церква і московський патріарх

Сербський часопис „Американски Соборан“ від 19. II. ц. р., у статті „Правда про православну Церкву в сьогоднішній Югославії“, пише про спроби московського патріарха Алексія підпорядкувати під свою юрисдикцію сербську православну Церкву.

Сербська православна Церква уникає співпраці з російською Церквою, але вона також уникає і боротьби з нею.

З нагоди інтронізації всеросійського патріарха Алексія російська Церква запросила також і сербського патріарха з Београду. Ці запитання виглядали на насмішку, бо сербський патріарх був тоді інтернований в КЦ Дахав. На друге запрошення, щоб прибув заступник, виїхала делегація на чолі з митрополитом Йосипом і взяла участь в інтронізації в Москві.

Після інтронізації делегати всеросійського патріарха — єпископ Кіровоградський і Одеський Сергій і особистий секретар всеросійського патріарха Алексія Лев Миколаєвич Парийський двічі відвідали сербську патріархію. Мета тих відвідин — об'єднання сербської православної Церкви з російською православною Церквою і підпорядкування її юрисдикції всеросійського патріарха.

Хто має книжки?

Б. Підмогильний: „Місто“

М. Івченко: „Робітні сили“

Б. Тенета: „Гармонія і свинюшник“

М. Яворський: Історія України

М. Слабченко: Історія господарства України.

Якщо в когось є котрабудь із цих книжок — просимо подати свою адресу до В-ва „Прометей“ (Neu Ulm, Ludwigstr. 10).

В-во „Прометей“.

Проте митрополит Йосип рішуче спротивився такому замірові.

Зазнавши невдачі, росіяни домоглись витягнення з-під юрисдикції сербської патріархії Мукачівсько-Пряшівської єпархії на території Чехо-Словацької республіки і включення її під юрисдикцію всеросійського патріарха в Москві. Православним єпископом Москва призначила свого ставленника, а Београдська патріархія мусіла відкликати свого адміністратора, єпископа Володимира.

Подібне діється на Мадярщині: Москва пробує створити з Будимської єпархії автономну мадярську православну церкву з осідком в Пешті, що такаж була б підпорядкована всеросійському патріархові. Архидієцеский Синод у Београді вислав проти тих законів протест до всеросійського патріарха.

Югославська влада всіма силами намагається ослабити силу сербської православної Церкви і намагається розколоти її через творення нових національних церков на території федеральних одиниць. Першу спробу вже переведено в життя створенням автономної московської православної Церкви.

З цим не погодився Св. Архидієцеский Синод, але не зважаючи на це, македонський єпископ не признає сербського патріарха своїм зверхником. Влада македонської республіки заборонила поворот до Македонії усім священникам сербам, які під час війни змушені були виїхати в наслідок болгарсько-німецької окупації. Тепер проявляється тенденція за створення автономної словенської православної Церкви з осідком у Люблянї. Цією акцією кермує словенський православний священник Горазд Деклеза.

Такі самі зазіхання помічаються в намірі створити автономну хорватську православну Церкву.

Ось так червона Москва здійснює свою імперіалістичну політику за допомогою російської православної Церкви, ведучи сильний наступ на сербську православну Церкву, що торік відсвяткувала подвійний ювілей — шістсотліття сербського патріархату і шістсотліття Сербського царства на Балканах.

Я. К.

АНДРЕ МОУА

Що читає Америка

Американська публіка читає багато і часто добрі книжки. Однак вона підбирає собі лектуру не так, як ми. Француза, що приглядається до книжкового ринку в США, дивує передусім організований, методичний, майже статистичний характер книжкового ринку. У Франції видавництво зберегло до війни особистий характер. Найбільші літературні видавці були завжди аматорами і в цьому була їх чеснота. Кожна з видаваних численних книжок означала ризик. У США велетенські клуби (Book of the Month Club, Literary Guild) вибирають щомісяця книжку, що її розсилають цілим арміям передплатників. Ці книжки, що мають початковий наклад 300-500 тис., пропонують Об'єднання письменників і критиків. Книгарні також мусять давати їм першвенство, бо публіка, чуючи про них так багато, хоче їх пізнати. Часописи містять щотижневий, залежно від успіхів, список книжок, що мають найбільший успіх. Так успіх родить успіх.

Які автори користуються з отих велеских тиражів? Славні письменники? Не завжди. Очевидно, що книжка Ернеста Гемінґвея, Сомерсет Могама або Тома Манна

має вигляд, щоб її вибрали, але політика критиків є химерна і трапляється, що з особливих причин, щоб служити доктрині, або правити за контраст, вони вибирають незнамого автора, або представляють раптом широкій публіці визначного письменника, що його до того часу мало читали в Америці. Це трапилося з англійцем Евеліном Воґ, що його попередні, теж прекрасні романи, знайшли відгук тільки серед еліти. Стефан Цвайґ належатиме із своєю книжкою „Життя Балзака“, що він її закінчив перед своїм самогубством, до вибраних по смерті клубом „Book of the Month“. Перед кількома роками клуб для своїх членів вибрав на різдвяний дарунок повні видання Пруста „У пошукуванні за втраченим часом“, що його прийняли особливо прихильно і швидко розхвалили.

Є також „Клуб класиків місяця“, що видає в гарних оправах Аристотеля, Платона, Монтеня, Свіфта, грецьких трагиків і поширює їх серед читачів. „Війна і мир“ у новому виданні — це під час війни одна з найбільших книгарських успіхів. У одного видавця (The Viking Press) виникла думка

видавати головні твори деяких видатніших письменників у 800-900 сторінкових томах, друкованих на тоненькій папері і дуже дешевих. Так перевидано По („носіальний“ По), де вміщено всі його поезії, більшу частину оповідань і дещо з нарисів, м. ін. про творчість поета, чим так дуже захоплювався Поль Валері. Видано також „носіального“ Гемінґвея, „носіального“ Фокнера тощо. В іншій збірці „Modern Library“ видає модерних і сучасних класиків. Чепурно оправлені томи кишенькового формату. Тут є Тома Манн поруч із Жідом, Мальро поруч з Кестлером, Штайнбек поруч з Чеховим.

Отже було б зовсім неправильно думати, що в Америці видають великими тиражами лише середньої вартості історичні романи. Очевидно, що „Ambrа“ має величезний успіх, але не тому, що її вибрало журі, а завдяки силі реклами й притягаючій силі скандалу...

Інша особлива ознака американського способу читання — це універсальний характер. У Франції читають багато перекладів. Але в душі читача чітко розмежовані переклади від книжок, що їх написали французи. Тому що США — це мішанина народів, природно, що й культура є інтернаціональна. Тома Манн, Достоевський, Анатоль Франс, Жід, Фрейд, Бергзон, — всі вони належать деякою мірою до духового надбання країн. Водночас упродовж одного століття народжується

національна культура з своєрідними прикметами. Покоління, що до нього належать Гемінґвей, Фокнер, Штайнбек, Тома Вольф, Дос Пассос і Калвел, має деякі чисто американські піхи, спільні для людей з найрізноманітнішими темпераментами. Ці піхи притягають до себе цікавість інтелігентних читачів, але для американських мас вони не зрозумілі і впливають відштовхуюче.

Коли я одного дня говорив у доповіді про Гемінґвея, як про великого письменника, частина моїх слухачів була здивована. Молоді знаходили себе радше у Томасі Вольфі, що є романтиком. Дехто відчував, що йому ближчі російські письменники, ніж американські з часу між війнами. Нове письменницьке покоління, що його породила війна (можна назвати як характеристичних представників Джона Герсі, журналіста й романописця, автора „A bell for Adano“ й Гаррі Бравна, автора „Anealk in the sun“) буде більше конструктивне й менш песимістичне, як попереднє.

Успіх брошурованих і дешевих книжок видавництва „Penguin“ в Англії спонукав деякі американські видавництва до подібного експерименту. Вони видали серію книжок по 25 центів. Спочатку можна було думати, що таким чином приєднають нових прихильників для якісно виданих книжок. Коли я від'їздив з Америки, було ясно, що ці надії виправдалися не цілком, бо ринок уже був пересичений, цілі пачки книжок верталися назад до в-ва.

Треба підкреслити великий вплив тижневика „The New-Yorker“, що містить новелі найкращих письменників, огляди і репортажі. У ньому набирає сили й форми новий американський гумор, гумор, що дуже різниється від гумору Марка Твайна, менше підкреслений і більш зближений до європейської духовості. Деякі ілюстратори цього часопису мають геніальний спосіб рисунка. Треба б видати у Франції збірку рисунків Джойнс Торбера. Всі його істоти, створені кількома нехотя киненими рисками, жакхливо здеформовані, за винятком псів, що задержують якусь розпучливу гідність. Мужчини живуть у страху перед жінками, що чатують на них в домах, мов потворний демон. Для тих жорстоких котичих звірят кожна чоловіча істота є мишею. Малий, з добрими мавірами і нещасний чоловік у пенсне, що зазначене тільки єдиною рисою, перетягнутою впоперек носа, з капелюхом у руці, шукає по забаві свою дружину і знаходить її на колінах і в обіймах грубого добродія:

— Моя дорогенька, всі люди вже відходять, — каже він покірно.

Для того, хто пригадає собі американське обожання жінок, цинізм Торбера є революцією почувань. Публіка тільки помалу йде за ним, але природа, як сказав Оскар Валд, кінець-кінцем таки наслідую мистецтво. І навіть світ Голлівуду змінить одного дня своє обличчя під впливом здорового реалізму американських мистців і письменників.

З французької подав Я. ОНИЩУК.

Олімпіада в Розенгаймі

Заходами ІМКИ, УНРРА і Українського Комітету в Розенгаймі відбулася 16 п. м. Олімпіада танцюристів і хорів, в якій брали участь жиди, литовці й українці.

Представники кожної названої нації виступали окремо з своїми національними танками і піснями. Розпочали жиди. Дитячий хор в супроводі акордіонетта відспівав влучно кілька жидівських пісень.

Другу групу становили литовці, що виконали зразкові національні танки, в народних строях, в дуже елегантному виконанні, і чоловічий квартет в добрій обробці.

Треті—виступили українці з танцю Нойбоєри, який виконав хор, під проводом п. проф. Романа Ставничого і балетний ансамбль з Авгсбургу під керівництвом п. Андруховича.

Мішаний хор виконав такі твори: 1. „Почайська Божа Матір“, 2. „Щедрик“ Леонтовича, 3. „Ой рано, ой рано“ Ступницького, 4. „Дзвони“, 5. „Розрита могилка“ Д. Котка, 6. „Ой устану я в понеділок“, 7. „Стелія барвінку“, 8. „Черевички мої“ з опери „Чорноморці“, 9. 3 ява з III-ї дії із „Запорожця за Дунаєм“.

Танки виконано по-мистецьки, в прекрасному оформленні, з питомою владчею наших гучулів. Народні й гучульські строї ефектні, дуже помислові, самим гуртком виконані.

Сольову танкову точку виконав п. Р. Петріна, знаний балетмайстер з молодечим запалом.

Мішаний хор зарекомендував себе як високоартистичний мистецький гурток, який уже переступив міру аматорського і своїм знаменитим зіспіванням може сміло конкурувати з професійними хорами.

П. проф. Ставничий—талановитий диригент, заслугою якого є те, що він зумів зібрати такий голосово дібачий гурток та своєю солідною пробою вишколою спромігся дійти до неабияких вершин.

Його заслугою є й те, що в його зборі почуєте представників різних фарб, тонів, якими диригент, згідно з вимогами пісні, відповідний настрій у слухача викликає. І тому не дивно, що аудиторія, яка складалася з різних національностей, була тим хором зацікавлена і домагалася повторювання.

Хор своїм виступом зробив велику прислугу нашому національному імені і нашій пісні. Слухали його: американський військовий губернатор, командири військових частин, усі урядовці ІМКИ, УНРРА, посади міста Розенгайму із своїми вищими урядовцями, німецьке священство і громадянство та таборівники.

Як солісти виступали п. п. Ольга Білосор і Ярослава Бузд—сопрана, Михайло Мороз—тенор, Головацький—баритон, Поторока Дмитро і Луцки Степан—баси. П. п. солістки і солісти—це правдиві гордощі цього хору, перед котрими є блискуче майбутнє.

Табір Нойбоєри нараховує коло 350 душ, а так багато має прекрасного голосового матеріалу. Пересічною заслугою хористів є й те, що ту їх щоденну працю ніхто ані цигарками, ані дохарчовуванням, ані чим іншим не компенсує, а це у нашому реалістичному світі є великою рідкістю. Вони всі враз із своїм знаменитим диригентом працюють для своєї великої ідеї, якою є українська пісня і слава України. Фортепіановий супровід спочивав у руках досвідченої й знаної піаністки п. Ірини Старосольської, яка своєю грою доповнювала цю прекрасну будівлю.

Було б дуже бажаним, щоб цей хор дав себе почути і в інших таборах. В. К.—жч.

Бразилійська комісія в Новому Ульмі

25-го березня до табору Новий Ульм прибули представники бразилійського уряду, щоб перевести на місці реєстрацію родин, що виявили бажання на поселення в Бразилії.

По короткій бесіді з представниками таборової Переселенської Комісії, бразилійські представники провели інформаційні збори, на яких були присутні не тільки ті, що вже записались, але й бажаючі ще записатись.

Після коротких географічно-політичних відомостей про Бразилію бразилійський представник Artur Nehl Neiva поінформував присутніх про умови переселення та праці.

Перші транспорти переселенців ДП до Бразилії мають від'їхати 1 і 15 травня та 1 і 15 червня ц. р. Поїдуть родини віком до 50 р., що своїм складом не перевищують 5 осіб. Вік дітей необмежений. Приймаються навіть ті, які щойно народились.

Від ОПУЕ в Авгсбурзі

Обласне представництво Української Еміграції в Авгсбурзі (ОПУЕ) доводить до відома українських скитальців, зокрема тих, які мешкають приватно в області Швабія, що у всіх переселенських справах слід звертатися до Обласної Переселенської Управи при ОПУЕ—Авгсбург. Юденбергштрассе 8/2, щоденно від 9 до 13 г., за винятком неділі та свят. Всі українські приватники мусять провітрити, чи вони зареєстровані вже в ОПУЕ та чи сплатили національну вкладку. Це стосується так ДП, як і тих, що ім тимчасово не признано прав ДП, чи взагалі досі не реєстрованих в УНРРА.

Ще про халтуру

У наших часописах чимало написано про халтуру і халтурників. Проте, вони не переводяться. У ч. 8 часопису „Наша Пошта“, що виходить в Гайденау (австрійська зона), надруковано „Баляду про ліс“ якогось Де-Репецького. Щоб не цитувати пізніше, наводимо початкові рядки „баляди“:

Із лісу виходили втроях.
Ліс був вологий і тихий.
Ліс був обкутаний в мох.
А під мохом дрімало лихо.
Мовчазний, таємний був ліс.
В ньому тайни ховались...
Вони наче б хорти подались
У співуче роздалля.

Отже що не рядок, то інший розмір і хто-зна як ставити наголос! А рими—одна вишуканість! Образ... Що можна сказати хоча б про такий образ: „Вони наче б хорти подались“? Головне, що пе, мабуть, про партизанів, хоч з близького контексту виходить, що це тайни. Тайни—хорти! Це вже якесь безглуздя. Знову ж образ: партизани-хорти нам аж ніяк не імповує.

Крім безглуздя і жахливого примітивізму, з „віршища“ Де-Репецького тхне виразним духом брудної жорстокості і садизму. Дарма автор намагається приплутати до жаків, що він їх подає читачам, яко спричинника їх чи суддю „суворого, незнаного Бога“. Там, де з'являється із своєю садистично-безглуздою поезією Де-Репецький, Богові і божественному—героїзмові, любові, поезії—місця нема і не може бути. Де-Репецький.

А. ЮРИНЯК.

Офіційно адаптованих (усиновлених) дітей приймається також в рахунок родин.

Переселення—подорож і проживання до часу, коли родина дістане працю, провалиться за рахунок Міжнародної Організації Опіки над утікачами і переміщеними особами.

Ці перші транспорти мають виїхати до провінції Сан Паоло (в південній частині Бразилії), щоб працювати в промисловості, а переважно в сільському господарстві. По прибутті на місце переселенці перебуватимуть в таборах, аж поки їх не візьмуть до праці. Це триватиме кілька днів. Представник бразилійського уряду висловив сподівання, що протягом тижня всі дістануть призначення на працю. Братимуть на працю приватні власники плянтацій та підприємств, укладаючи відповідні угоди з робітниками—родинами. Примусу щодо визначення праці не буде ніякого. Кожна родина має змогу уже тепер, до виїзду, вільно обрати собі працю в промисловості чи в сільському господарстві. Праця в сільському господарстві відбуватиметься переважно на кавових плянтаціях.

До відома членів Об'єднання українських ветеринарних лікарів

Від проф. В., що недавно відвідав Францію і спеціально інтерв'ював у Міністерстві Хліборобства в справі переїзду ветеринарних лікарів на працю до Франції, ми довідалися про такі можливості:

1) У Франції є широка можливість праці для ветеринарних лікарів і зоотехніків.
2) По розв'язанні проблеми втікачів в цілому, виїзд до Франції утруднений, однак, хто б з лікарів чи зоотехніків там знайшовся, то вже зараз є деякі можливості праці за фахом.
3) Тепер уже встановлено, що в майбутньому найбільша потреба в ветеринарних лікарях окремих приватних господарств (ферм), які б виконували одночасно функцію організаторів або зоотехніків.
4) Конкретно, для низки господарств потрібні вет. лікарі і зоотехніки для пунктів вигодів свиней, птицеводства, молочарства і рибництва.

Тому є конча потреба для ветеринарних лікарів, що рефлектували б у майбутньому на таку роботу, негайно вивчати, крім мови, загальну зоотехніку і зокрема свинарство, птицеводство, молочарство і рибництво.

N. N.

Еспанська мова

Вийшов посібник для самонавчання еспанської мови: „3000 слів і зворотів по-еспанськи“.

Систематичний словник, розмовник, граматичні пояснення. Мюнхен 1946 р.

Видавець і ціна продажу не зазначені.
Книжка на 110 сторінок звичайного формату (1/16 друкованого аркуша) фотодрук з машинопису, видано дбало і з увагою.

Способом укладення матеріалу і підбором його, це може бути підручник доступний людині з найнижчою освітою. Книжка, отже, є першим посібником для вивчення еспанської мови. Зокрема, стане в добрій пригоді людям, які мають намір переселитись до країн з еспанською мовою.

М.

Есперанто в Байроїті

По закінченні курсу міжнародної мови ЕСПЕРАНТО, засновано гурток есперантистів „Есперо“ („Надія“), мета якого поглиблювати у своїх членів знання есперанта та пропагувати його серед громадянства. Члени гуртка ведуть жваву переписку із закордонними есперантистами, есперантськими організаціями та редакціями часописів, інформуючи про наші справи. При належній організації та поставленні есперанта серед українців могло б воно відіграти значну роль в наших закордонних зв'язках та пропаганді.

Доводиться лише дивуватися, як редакція „Нашої Пошти“ могла на своїх шпальтах, умістити цю неперіфрану і шкідливу писанину.

А. ЮРИНЯК.

Повідомлення

Санітарно-Харитативна Служба одержала від Союзу Українців у Великій Британії листа такого змісту:

„... До Української Санітарно-Харитативної Служби“—Мюнхен.

В зв'язку з розпочатою акцією спровадження родин укр. воєнків, членів П. С. 3, що перебувають на терені Великої Британії—прохасмо допомогти їм в скорому поладжуванні їхніх до Вас звернених прохань—розшукати по таборах УНРРА їхніх членів родин, як рівнож допильнувати, щоб їхні прохання, скеровані до УНРРА Централь Трасінг Бюро, Арользен б. Кассель, були рівнож скоро поладжувані. Справу трактувати просимо як пильну, бо термін складання прохань про спровадження родин до Великої Британії короткий.

Рівночасно повідомляємо, що жовнірам прислугує теж право спроводити своїх кривних без огляду на ступінь споріднення: дівчат до 21 літ, хлопців до 18 літ. Назвиська охочих з української молоді на виїзд—просимо аладити і з даними переслати до нашого бюро.

/М. БУРА, голова/.

Всіх заінтересованих просимо аголошувати свої адреси у Відділі розшуків Санітарно-Харитативної Служби, Мюнхен, Дахауерштрассе 9/II в цілі скорого поладжування розшукових прохань у Великій Британії.

В канцелярії Апостольської Віантатури й адміністрації в Мюнхені можна набути біблійну історію

„БОЖА НАУКА“

в ціні 10 НМ

При закупці більшої кількості примірників передбачено знижку. Замовляти можна також через своїх о. о. душастерів.

3 1-го квітня п. р. розпочинає працю станція Санітарно-Харитативної Служби на м. Штутгарт. Прохання до всіх українців, що мешкають в Штутгарті та його околицях, вступити в члени згаданої інституції. Адреса: Штутгарт—Цуффенгаузен, Людвігсбургштрассе 172, партер.

Управа СХС ст. Штутгарт.

Потрібні співачки

В зв'язку з реорганізацією професійного чоловічого хору „Трембіта“ управа хору пошукує для поновлення складу: піаніста (—тьу)—аккомпаніатора, драматичного і сопрано-соліста, соліста-баритона, бас-октавіста та хороших співачок. Теперішній стан хору: 20 чоловік, намічається збільшити до 30-ти осіб. Мистецький керівник: п. Юрій Біляшевич.

Зголошуватись особисто та звертатись листовно на адресу: В. Корі, Берхтесгаден-Струб, Бєрксаєрне 4/78.

НОВІ ВИДАННЯ

„Рідне слово“ ч. 12—вісник літератури й мистецтва. В-во „Академія“. Мюнхен 1946 р.

„Орлик“ ч. 2—місячник культури і суспільного життя. В-во „Орлик“. Лютий 1947 р.

Г. Діброва, „Шляхи і думи“ (поезії). стор. 48. Авгсбург 1947.

Сredo. Проблеми переконно-релігійної свідомості в лоні УАПЦ на еміграції. Бібліотека „На Чужині“. Випуск 1-ий. 1947 (циклостиль).

Святослав Гордінський, „Вогнем і смертю“ (поезії). В-во „Академія“. Мистецьке оформлення Якова Гніздовського. Мюнхен 1947, стор. 32. ціна (?).

„Церква і життя“ ч. 2—журнал для духовенства і вірних Української Автокефальної Церкви на Вюртемберг-Баден.

„Торговля і промисел“ ч. 2, березень-квітень.—Бюлетень об'єднання українських приватних підприємств. Мюнхен.

для тих, що поїдуть до Бельгії!

для тих, що поїдуть до Франції!

ПІДРУЧНИК ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ВСІХ
склав С. МИХАЙЛОВИЧ

СЛОВНИК ФРАНЦУЗЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
УКРАЇНСЬКО-ФРАНЦУЗЬКИЙ
вийдуть в місяці квітні друком у видавництві „ПРОМЕТЕЙ“.

СПОРТ

У неділю 23-го березня в Штутгарті відбулись змагання німецької Оберліги з підняття тягарів (штанга). Дружина „Атлетік Клюб“ з Нового Ульму, що її українці-атлети У. С. Т. „Беркут“ „втягнула“ в Оберлігу (перемога в Шайн-гаймі), теж брала в них участь. Під фарбами „Атлетік Клюб“ Новий Ульм змагалися з українцями: Треба, Кусий та Пелиця (пів складу цілої дружини). В змаганнях брали участь 4 дружини. Перше місце здобула дружина Нового Ульму I, що підняла загальну вагу в 3-х руках (вистиск, ривок та поштовх) 1450 кг.; 2-е місце—Фельдбах-Штутгарт—1435 кг. та 3-е місце—Мерінген-Штутгарт—1390 кг. Цікавим, до речі, був склад дружин. В дружині Нового Ульму I: 3 українці та 3 німці, в дружині Фельдбаху—2-е місце: 5 вірменів та 1 німець, і тільки дружина Мерінгену мала всіх 6 чоловіків німців (в складі її був рекордсмен Німеччини та світу часів 37-39 років Валь (Wahl)).

Дружина Нового Ульму I, підсилена заміною одного німця українцем, у неділю 30-го березня зустріне в півфіналі на пер-

шество Німеччини з сильнішими дружинами Баден-Вюртембергу. Склад дружини: Крайлер (нім.), Треба, Петерк, Кусий (всі українці), Манг (нім.), Пелиця (укр.). Таким чином, крім „українського“ (як жартома кажуть та пишуть навіть у часописах самі німці) „Фенікса“—Карлсруе (футбол), ми маємо ще „український“ „Атлетік Клюб“ Нового Ульму! Тим самим, крім футболу, пінг-понгу (столова сітківка) та шахів, українська еміграція має гідну репрезентацію ще в одній ділянці широко відомого у німців спорту.

У зв'язку з досвідом останніх змагань цілком доцільним є таке:

1) Під якими 6 фарбами німців або чужинців спортсмен-українець не виступав, він повинен мати спеціальну репрезентаційну українську відзнаку Р.Ф.К.

2) Про кожний виступ за чужинців або німців, як також і проти них, обов'язково треба повідомляти нашу українську спортову Централь Р.Ф.К.

3) Всі ці виступи повинні висвітлюватися в пресі.

П.

Подається до відома українцям в англійській та американській зонах, що від 1-го березня 1947 р.

Відкрито розсилкову книгарню,

яка має на складі великий вибір книжок

(між ними видані до 1944), листівки, портрети, тризуби і т. п. Таборовим книгарням, школам, кооперативам та коопертерам даємо знижку. Замовлення виконуємо лише за поштовою післяплатою. На бажання висилаємо наш каталог.

Рівно ж звертаємося до тих видавничих в американській та французькій зонах, котрі ще не є з нами у зв'язку, що можемо на відповідних умовах купувати більшу кількість видань, як також можемо перебрати генеральне заступництво на цілу англійську зону.

Наша адреса: Ukrainsche Versandbuchhandlung „Widrodshennja“ (20 a Godenau) Kreis Alfeld, Ukrainisches Lager.

Вийшов друком найбільший і найповніший, ілюстрований КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ НА 1947 р.

„НА ЧУЖИНІ“

ЦІНА 10 НМ.

Д-р Ю. Чорний — „Англійська мова для шкіл, курсів і самонавчання з українською вимовою“, ціна 20 НМ.

Володимир Гай — „Шукачі блакитних перлів“, ілюстрована повість з сучасного життя, ціна 8 НМ. Ці видання на впровадженні.

Крім цього маємо багато цікавих повістей. Замовлення виконуємо на всі зони Німеччини за післяплатою або пересиланням готівки. Для книгарень, кооперативів і коопертерів — знижка. Замовлення слати на адресу: Ukrainische Buchhandlung, Augsburg, Ulmerstr. 7.

Об'єднання Українських письменників — МУР

повідомляє:

Незабаром виходить у в-ві

„Прометей“

літературно-мистецький АЛЬМАНАХ „МУР“

Альманах редагує колегія: Юрій Шерех, Улас Самчук, Микола Шлемкевич, Михайло Орест, Віктор Домонтович, Борис Подоляк (головний редактор).

Альманах виходить книгою на чотирнадцять аркушів. Зміст першого числа: Юрій Косач — „Еней та життя інших“ — повість; Віктор Домонтович — „Розмови Екегартів з Карлом Гопці“ — оповідання; Роксана Вишневецька — „З денника“ — оповідання; Ігор Костецький — „Ціна людської назви“ — повість; Іван Керницький — „Мертві оживають“ — повість; поезія: Євген Маланюк — „По кожній страті“; Юрій Клен — „Попіл імперії“ — уривок з поеми; Вадим Лесич — „Мюнстер“; Михайло Орест — „Повстання Мертвих“; Василь Барка — „Микола II“ — з поеми „Пароборць“; Леонід Лиман — „Мгарський монастир“; „Лялю життя“; Критика: Улас Самчук — „3 книги буття“; Борис Подоляк — „Поет юності і сили“; Юрій Шерех — „Колір нестримних палахкотін“; Огляди та рецензії.

Альманах виходить обмеженим накладом. Радимо негайно замовити! Замовлення шліт на адресу: Verlag „Prometej“ Neu-Ulm Ludwigstr. 10.

Альманах міститиме найкращі твори сучасної української літератури.

Альманах ознайомлюватиме з кращими зразками світової літератури.

Альманах друкуватиме романи, повісті, поезію, драму, критику, огляди різних галузей мистецтва з цілого світу.

В найближчих числах Альманаху буде вміщено: „Сонце з заходу“ — роман Уласа Самчука, „Люба“ — роман Івана Багряного, „Мана“ — повість Докі Гуменої.

До участі в Альманасі запрошено всіх найвидатніших письменників, поетів, критиків та мистецтвознавців, як старшої, так і молодшої генерації.

В оголошенні, що його вміщено в „Літ. Зорі“ ч. 2 про склад редакції Альманаху МУР, прізвище Є. Маланюка, як члена редакції, було вставлено помилково.

Редакція.

ДО НАШИХ ЗАМОВЦІВ

Подаємо таксу оплати за надрукування оголошень в нашому часописі: 1 стор. — 600 НМ, 1/2 стор. — 350 НМ, 1/4 стор. — 200 НМ, 1/3 стор. — 100 НМ, 1/16 стор. — 50 НМ, 1/32 стор. — 25 НМ.

РОЗШУКИ—50 пфеніг. за кожне окреме слово.

Належну суму слід надсилати разом з текстом оголошення.

Без попередньої оплати — оголошень друкувати не будемо.

Адміністрація.

РОЗШУКИ

— Батька Чепка Демид, маму Феклу, брата Леоніда, сестру Катерину й Віталія — Добровольська Серафима. Новий Ульм, бл. Д, кімн. 112 д. 6

— Анастасія Сидор розшукує двоюрідну сестру Тоню та Валю Фабіян, Тоню Півневу. Адреса: Новий Ульм, ред. „Укр. Вісті“.

— Бутрин Петра та Бутрин Антонія, що тепер у Канаді, пошукує з Давидовичів, заміжня Гевко Антоніна. Україн. табір в Новому Ульмі, Райнгардт-казерне, бл. Д, кімн. 45, УНРРА, Теам 1061. (Німеччина).

— Олексія Філіпенко, Олексія Виноградова, що жили в Австрії в 1945/46 р. — Михайла Білов. Новий Ульм, Райнгардт-казерне, Бл. Б/16.

— Маму Анастасію Савчук, брата Василя, сестру Стефанію, Миколу Бабія — Анна Савчук. Новий Ульм, Український табір.

— Кучабського Богдана, останнім часом перебував Везендорф (Ганновер) — Кучабська Ольга. Писати на „Українські Вісті“.

— Василя Паламаря — Паламар Олександра з трьома дітьми Ашафенбург. Артилеріє-казерне. Бл. 2/37. УНРРА, Теам 1049, ДП Камп 255.

— Рідних та знайомих — Гаджала Мартин, Франкфурт а/Майн, Мерфельд-Райнгардт-кассе 200 (Саксен-Гавзен).

— Рідних і знайомих з с. Шнурівка коло Бродів — Кіт Олекс, писати на адресу: Іван Вовк, Райнгардт-казерне, Новий Ульм а/Д 666.

— Брата Жеребка Кирила, Червононенка Трохима, нар. 1925 р.; останньо перебував у Вайденау-Сі, та Червононенко Явдоху — Жеребка Григорій, Новий Ульм, Райнгардт-Казерне. Бл. Е/2.

— Рідних та знайомих — Наливайко Олександра. Регенсбург, Гергардінгерштр. 2/6 (Штадтамоф), бай Крайз.

— Брата Овчарука Романа, Сапруна Павла та знайомих — Заєць Павло, Фінгортст бай Ганновер, укр. табір, гараж 23-14.

— Валентина Красногорового і Єфима Бобровського — Савин Володимир. Ліндау (Б), Гундвайлгерштр. 19, бай Шмідт.

— Рідних та знайомих з села Михалково Криво-Озерського р-ну — Віталій Василевський. Регенсбург, Брудервортштрассе 8.

— Братового сина Миколу Хомяка — Лука Хомяк, Spedden, Alberta, Canada.

— Рідних і знайомих із с. Ружинь, Волчань — Тома Рошук, Reno, Alberta, Canada.

— Алочку Хітько, Юрія Бондарева, рідних та знайомих — Колісник Юрій, Регенсбург, Штадтамоф, Гергардінгерштр. 2/6, Штудентенгайм.

— Рідних та знайомих — Борейко Роман із с. Карів, писати: Беткінген а/К (бай Фрайбург).

— Рідних і знайомих з с. Пляшевої — Парницький Андрій, Кюльбінген ч. 19, Пост Вікелсгойт, б/Ансбах.

Вийшла друком лірично-сатирична поема О. Гай-Головка

„КОХАНІЯДА“

Ціна 5 НМ.

Замовлення надсилати до кооперативу „КОС“, Мюнхен, Розенгаймерштр. 46 а та книгарні — Авсбург, Ульмерштр. 7.

— Усик Леонід—відгукнувся на адресу „Українські Вісті“ для Владислава.

— Дякого Тараса, Володимира, останньо перебував у Фосені, шукає Задеревський Михайло, Ванген в Альгоу.

— Родину Кучурова (з Буковини) — Я. Когут, Вассеральсрінген, Бісмарк вул. ч. 71, Кр. Аален (Віртт).

— Рідних та знайомих — Лакомченко Василь, Новий Ульм, „Українські Вісті“.

— Нефоросну Оксану, Денишук Соно, рідних та знайомих — Михайло Островський, Регенсбург, Гергардінгерштр. 2/6, Штудентенгайм.

— Батьків Паранюка Івана та Надію, братів Олега та Вячеслава — Бугаська Тамара (із дому Паранюк), Геттінген, Гайсмарляндштр., Верг Казерне.

— Брата Івана Сайка і вуйка Стефана Кошито — Михайло Сайко, Мюнстер, (лягер) ДП Камп 259, Кр. Зольтау.

— Доньку Олену Дзюбу, нар. 2.11. 1924. в Каліші, та сестру Марію Тарасову, 37 р., нар. в Кам. — Подільському (обидві працювали на Судетах) — Григорій Дзюба, Карлсруе, Форстер-казерне, бл. 5/20.

— Шуліковських Марію, Галину, Тамару, Варвару; Зупника Володимира, Строківського Олексія — Шуліковський Микола. Авсбург, Юденберг 8/11.

— Хто нас пошукує, нехай пише на такі через УНРРА адреси: № 1678 Надозірня Марта А., 1903, 2121 Надозірня Марта, 43 р., 2121 Надозірня Євгенія, 19 р., 2121 Надозірня Ольга, 14 р., Моя адреса: Марта Надозірня. Ашафенбург, Артилеріє-казерне бл. 3/22.

— Сина Павла з Володимирського повіту, що в 1943 р., арештований німцями, сидів в Луцькій в'язниці на Волині, шукає Сергій Петрович, (13 а) Форгайм — Марквіле, Пост: Зулькірхен, юбер Ноймаркт, Опф. У. С. Зоне Германия. — Інші часописи прошу передрукувати.

20-го березня 1947 р. в м. Мюнхені викрадено такі документи на імя Обережного Всеволода: 1. Свідцтво середньої школи, видане р. 1943 у Львові; 2. ДП картка; 3. Авсвайс, виданий у Кракові Українським Комітетом та 4. Гроші і фотокартки з листами.

Всі згадані документи прошу вважати за уневаженні.

Увага!

Українець Лісовський Іван, 26 р., неодружений, за фахом — шофер-механік, пошукує, з метою одружитися, українку віком від 19 до 24 р., освіта і майновий стан значення не мають. Ближчі відомості листовно. Адреса: Mr John Lisowski 6 W. K. Longbrige deverill Warmister wiltshire (England).

Часопис „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ виходить ЩОНЕДІЛІ

Пріймається передплата:

На 1 місяць — 4 НМ

„ 3 „ — 12 НМ

Ціна окремого числа 1 НМ.

Організуйте групову передплату та згодуйтеся для кооперативу. — Кооперативна знижка 20%. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси тощо — звертатися листовно і особисто до Адміністрації „Ukrainiski Wisti“ Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видавнича спілка „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ. Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу немістких дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим співпрацівникам, а Редакції!

Redaktion „Ukrainiski Wisti“ Neu Ulm, Ludwigstrasse 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Блок „А“, 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by Information Control Division.

Druck: Schwäbische Donau-Zeitung, Ulm.

„Центральна проблема нашого визволення“

„Ця книга написана під впливом листів від моїх читачів, які я почав діставати після виходу моїх споминів про українську революцію р. р. 1917-1921. З цих листів я переконався, що навіть свідоміші члени нашого суспільства дуже часто не мають ясного розуміння проблеми української провідної верстви, хоч ідеологи деяких наших політичних угруповань, як напр. В. Липинський і Д. Донцов, у своїх працях досить докладно сприяють на цій проблемі (під провідною верствою я розумію політичну діяльну суспільну верству, що в даний історичний момент є організуючою і провідною силою в державнім будівництві і боротьбі нації за її існування).

Все це навело мене на думку використати свій деякий досвід з часів нашої недавньої визвольної боротьби і спробувати сформулювати свій погляд на проблему української еліти...

„...я вважав за доцільне насамперед спинитися на головних моментах розвитку української еліти в минулій історії нашого народу, щоб таким способом на ширшій історичній базі простудіювати й з'ясувати підстави цілого нашого відродження 19 і 20 століть. Без такої докладнішої аналізи історії розвитку української еліти годі оскількинебудь правильно підійти до вирішення цієї центральної проблеми нашого визволення.“

„...буду уважати своє завдання за виконане, якщо ця книга допоможе читачеві ближче розібратись в складній і, на жаль, ще досі мало вивченій проблемі нашого визволення.“

З передмови автора, проф. І. Мазени до книги „Підстави нашого відродження“. Ціна книжки — 10 НМ. (180 сторін). Замовляти: Verlag „Prometej“ Neu-Ulm, Ludwigstr. 10. Кооперативні книгарні замовляють в „КОС“: München, Rosenheimerstr. 46a.

І. Мазена

Підстави нашого відродження

ІСТОРИЧНО-ПОЛІТИЧНА БІБЛІОТЕКА